

Čečėnai nesilaikys Jelcino paliaubų

Vilnius, balandžio 28 d. (LR) — Kaip jau rašėme, Rusijos prezidentas Boris Jelcin balandžio 26 d. pasirašė įsakymą, kad 50-osios Pergalės sukakties iškilmių metu būtų laikinai nutraukti karo veiksmai Čečėnijoje. Tačiau, kaip rašo „Lietuvos rytas“ korespondentas Maskvoje Aleksandras Proценка, vakarinėje Čečėnijos dalyje kovojančių čečėnų pajėgų vadas Šervan Albakov pareiškė, jog čečėnai ignoruos šias paliaubas ir nenutrauks karo veiksmų.

„Šiame fronte ugnis nebus nutraukta. Turime teisę testuoti kovą, nes nėra įsakymo ją nutraukti“, pabrėžė čečėnų pajėgų vadas.

Tuo tarpu Maskvoje pasklido neįtikėtina informacija: Čečėnijos prezidentas Džochar Dudajevas tariamai svarstas Rusijos prezidento siūlymą susitikti.

Susitikimo tikslas — nutraukti karą Čečėnijoje. Turint galvoje Rusijos pareiškimus ir poelgius per pastaruosius keturis mėnesius, ši informacija atrodo ypač neįtikėtina. Tik prasidėjus karui, Maskva neatmetė derybų su Čečėnija galimybės, pavyzdžiui, vicepremierių lygiu. Su Čečėnijos prezidentu kartą netgi buvo susitikęs Rusijos gynybos ministras Pavel Gračev (apie susitikimą buvo kalbama, kad jie susitiko tik kaip du generolai). Tačiau po didžiulių Rusijos armijos nuostolių, apie derybas su Čečėnijos prezidentu vėliau net nebuvo užsimenama.

Kitas reikalas — derybos su konkrečių dalinių vadais: čia Maskva, norėdama pagreitinti susitaikymą, net pasirengusi suteikti amnestiją tiems čečėnams, kurie sudės ginklus iki gegužės 9 d., o dar geriau — iki gegužės 1 dienos. Tokia yra viena sąlyga, kurias išskėlė Vakarų valstybių vadovai, ypač Amerikos prezidentas Bill Clinton, kurie atvykę į Rusijos sostinę rengiamas pergalės dienos minėjimo iškilmes.

(Tačiau gegužės 2 d. Itar-Tass praneša iš Grozno, kad čečėnai ignoruoja paliaubas, o prie-

šingai, sustiprino partizaninius Rusijos kareivių užpuolimus. Rusijos Vidaus reikalų ministerija teigia, kad čečėnų vadas Džochar Dudajev paskelbė „Ilgų peilių naktį“ gegužės 9-ajai. — Red.).

Apie galimą greitą susitaikymą su čečėnais Maskvoje pradėta kalbėti dar balandžio viduryje, rašo Proценка, bet Rusijos Vidaus reikalų, Gynybos ir Saugumo ministerijos šią informaciją paneigė.

Tačiau vėliau pasklido informacija apie Rusijos ministro pirmininko Viktor Černomyrdin ketinimą pradėti dialogą su vadinamosiomis sveikomis Čečėnijos jėgomis (sveikosios jėgos — tai Dž. Dudajevio priešininkai ir tie, kurie pasirengę ji tuojau pat palikti). Tarp galimų figūrų — A. Maschadov, dar visai neseniai laikytas Čečėnijos prezidento rėmėju, žmogus, generolo laipsnį gavęs Dž. Dudajevio pagalba. Prieš kelias dienas vienas Rusijos televizijos kanalas rodė A. Maschadovą, kuris prisiminė, kaip 1991 m. Vilniuje per gegužės 9 d. parodą jis vadovavo šarvuotų kolonai ir kaip blaškę bandžiusius sutrukdyti paradui lietuvius demonstrantus.

Dž. Dudajevio aplinkoje yra labai įvairių žmonių. Yra kriminalinių nusikaltėlių, kurie susikrovė turtus, Čečėnijos nepriklausomybės metais pardavinėdami naftą ir ginklus bei prekiaudami narkotikais. Šiuo metu rusams Čečėnijoje priešinasi ir vadinamieji Dž. Dudajevio smogikai, ir čečėnų pašauktiniai, šiame kare netekę artimųjų ir trokštant keršto.

Keršyti galima ir taikiai metu, todėl dabar įmanomas ir oficialus Grozno ir Maskvos susitaikymas. Rusijos ministras pirmininkas V. Černomyrdin paskelbė specialų kreipimąsi į čečėnų tautą, kuriame sakoma: „Sunku žodžiais išreikšti tą skausmą, kurį sukėlė mūsų bendra tragedija. Tai Čečėnijos liaudies, apgautos melagingais politinių vadų pažadais, tragedija. Tai ir Rusijos tragedija.“

Čia „politiniai vadai“ reiškia, aišku, Dž. Dudajev. Toliau kreipimesi teigiama, kad Rusijos ministras pirmininkas patvirtina Rusijos vyriausybės norą ir ryžtą derėtis su ginkluotųjų formučių, besipriešinančių federalinei kariuomenei, vadais. Ne žodžio apie Dž. Dudajev — kalbama tik apie dalinių vadus.

Rusijos ministro pirmininko kreipimesi teigiama, kad nei persekiojimų, nei represijų nebus. Tiems, kurie apgausti pateko į čečėnų armiją, federalinė valdžia garantuojanti amnestiją. O kaip tiems, kurie apgavo?

Atrodo, kad Rusijos vyriausybės vadovas net gerų santykių su Vakarų valstybių vadovais kaina nenori, kad Dž. Dudajev išliktų valdžioje. Anot V. Černomyrdin, respublikos valdžia priklauso nusipelnusiems tautos atstovams. Tačiau supranta, kad Rusijos valdžia padarys viską, kad Dž. Dudajev daugiau niekada nevadovautų Čečėnijai. Jam Rusijos prokuratūroje iškelta byla, jo ieško Rusijos kontržvalgyba.

Rusijos spaudoje neseniai buvo pateikta informacija, kad Čečėnijos teritorijoje jau veikia specialiųjų tarnybų darbuotojų grupės, kurioms pavesta „neu-

Netoli Holten miesto, Olandijoje, kur yra kanadiečių kareivių kapinės, kanadiečiai II Pasaulinio karo veteranai stebi Olandijos F-16 kovinius lėktuvus, minint II Pasaulinio karo pabaigą 50-metį. Europos šalyse II Pasaulinio karo 50-mečio iškilmes bus minimos penkis dienas, pradedant penktadienį, gegužės 5 dieną. Pagrindiniai nacių nugalėjimo 50-tiesio paminėjimai vyks Londone, Paryžiuje, Berlyne ir Maskvoje. JAV prezidentas Bill Clinton nedalyvaus gegužės 8 d. Europos sostinės vyksiančiuose minėjimuose, nes jis praves paminėjimą JAV Nacionalinėse kapinėse, Arlington, Virginija.

Lietuvoje elektra nebeatpigs

Vilnius, gegužės 4 d. (R-AGEP) — Pasak Seimo Ekonomikos komiteto pirmininko Vidmanto Zimnicko, Energetikos ministerija įtikino vyriausybę vėl padidinti energijos kainas vartotojams, nes jie energetikams skolingi 500 milijonų litų (125 milijonų dolerių). Pasak Seimo nario, Ignalinos atominės elektrinės elektros energijos savikaina yra 5.34 cento už 1 kilovatvalandę. Nuo gegužės 1 d. vartotojai už ją moka 20 centų; 4 centais mažiau moka žemės ūkio srities vartotojai ir turintys elektrines virykles.

Pasak energetikos ministro Algimanto Stasiukyno, Lietuvoje vidutinis elektros energijos tarifas dabar esąs 14.5 ct, Latvijoje — 16 ct. Estijoje — 13.7 ct, Baltarusijoje — 14 centų. Šildymo ir karšto vandens tarifų padvigubinimas — nuo 2.60 litų iki 5.3 Lt — atidėtas vėlesniais laikais. Dabar per mėnesį keturių žmonių šeima už karštą vandenį moka apie 26 litus (6.5 dol.). Tačiau ministras tvirtino, kad šilumos energija Lietuvoje bus 20%-30% pigesnė nei pas kaimynus, ir už šildymą nereikės mokėti daugiau kaip 15% šeimos pajamų.

„Tralizuoti“ ir netgi „naikinti“ aktyvesnius Dž. Dudajev šalininkus ir, žinoma, patį Čečėnijos prezidentą. Tai panašu į Izraelio specialiųjų dalinių veiksmus Palestinos teritorijoje.

Tai reiškia, kad galimas oficialus susitaikymas nereikia tikros karo pabaigos. Čečėnai, su kuriais „Lietuvos rytas“ korespondentas A. Proценка pastarosiomis dienomis buvo susitikęs, neslepia, kad neketina nurimti, kol bus gyvi tie, kurie yra kalti dėl tūkstančių čečėnų žūties.

Kaltaisiais jie vadina ne visus rusus ir net ne visus Rusijos kareivius, bet kai kuriuos vadus (pagal specialiųjų sąrašą) ir visus lakūnus, kurie bombardavo Grozną, Gudermesą, Šalį ir Čečėnijos kaimus. Sarašo pradžioje — aukščiausios Rusijos pareigūnai.

Taigi mažai tikėtina, kad Boris Jelcinas sutiks tokiomis sąlygomis derėtis su Dž. Dudajev ir tuo labiau bus derybų iniciatorius.

Demokratai: Valdžia elgiasi, lyg visa žemė — jos nuosavybė

Vilnius, gegužės 3 d. (Elta) — Seimo Demokratų frakcijos spaudos konferencijoje trečiadienį Lietuvos Žemės Savininkų Sąjungos pirmininko pavaduotojas Rimantas Liagas vykdamosios valdžios ketinimus pardavinėti iš priekario ūkininkų atimtą žemę pavadino atvira vagyste.

Prieš sovietinę okupaciją, sakė jis, asmeninėje piliečių nuosavybėje buvo apie 5 milijonai hektarų žemės, o valstybei priklausė maždaug pusantro milijono hektarų. Šios nuosavybės tęstinumas pripažintas dabartiniuose Lietuvos įstatymuose. Todėl valstybė, pasak Rimanto Liago, teisėtai valdo tik šiuos pusantro milijono hektarų. Tuo tarpu valdžia laiko, kad visa žemė yra jos išimtinė nuosavybė, teigė prelegentas. Ji pati sprendžia, kam

grąžinti žemę, o kam ją parduoti.

Rimantas Liagas atkreipė dėmesį ir į tai, kad miestų ir miestelių ribose esanti žemė — o jos yra, Demokratų Partijos duomenimis, apie 76,000 hektarų — taip pat neteisėtai parduodama arba išnuojama. Ji priklauso priekario metų savininkams, ir be jų sutikimo šia žeme negali būti disponuojama, sakė Rimantas Liagas.

„Lietuvoje vyksta svetimos žemės vagystė“, sakė jis. „Todėl mes pareiškiame, kad visi Lietuvos valdžios vykdomi valstybei nuosavybės teise priklausantios žemės pardavimo, išnuojimo 99 metams ar suteikimo neterminuoti jai naudotis sandoriai laikytini neteisėtais ir ateityje turės būti pripažinti negaliojančiais“, sakė Rimantas Liagas.

Lietuvos valstybės skola: 485 milijonai dolerių

Vilnius, gegužės 2 d. (Elta) — Lietuvos valstybė ir įmonės, gavusios Lietuvos vyriausybės garantijas, nuo 1991 iki 1994 metų yra sudariusios sutarčių užsienio paskoloms gauti už daugiau kaip 960 milijonų JAV dolerių.

Kaip praneša Lietuvos Statistikos departamentas, atlikęs tyrimą, iki šių metų sausio 1 d. gauta beveik 520 milijonų dolerių paskolų arba 54.1% sutartyse numatytos sumos. Iš jų panaudota 502.8 milijono dolerių. Valstybės skola, Finansų ministerijos duomenimis, metų pradžioje sudarė 485.4 milijono dolerių.

Vyruoja paskolos, gautos Lietuvos valstybės vardu — jos sudaro 86.9% bendrų paskolų sumos. Su Lietuvos vyriausybės garantija paimtos paskolos sudaro 13.1%.

Per tyrimą nustatyta, kad 39.5% visų užsienio paskolų buvo skirta kurui ir kitiems energetiniams ištekliams papildyti ir įsiskolinimui už dvas padengti, 26% — investiciniams projektams finansuoti. Kitos paskolos skirtos nacionalinės valiutos stabilizavimui (20%), žemės ūkiui (9%) ir smulkiam bei vidutiniam verslui (5%).

Pagal skirtų paskolų dydį daugiausia paskolų Lietuvos valstybei yra skyręs Tarpautinis Valiutos Fondas — 46.9% visų paskolų sumos.

Antroji pagal dydį yra Europos Sąjungos paskola — 14.8%. Tarp didžiausių paskolų teikėjų taip pat yra Europos Rekonstrukcijos ir Plėtros Bankas, Pasaulio Bankas, Japonijos Eksporto-Importo Bankas ir „Commodity Credit Corporation“.

Oras Lietuvoje

Vilnius, gegužės 4 d. (AGEP) — Lietuvoje, po labai šiltos paskutinės balandžio savaitės, dabar užgriuvo šaltas oras. Naktimis atšaldavo iki -5 laipsnių Celsijaus (23 F). Sodninkai patyrė nuostolių — nušalo šiltnamiuose pasodinti pomidorai. Dienomis oras sušildavo iki 7-10 C (45-50 F) laipsnių.

Atšilus orui, energetikos tiekejai nutraukė šildymą, tad dabar butuose ir įstaigose labai šalta. Estijoje, Talino kuro šaltbas, atsižvelgdamas į šaltą orą ir pranašautą jo tęsimąsi, nutarė vėl šildyti namus. Lietuvoje apie tai kol kas nesigirdi.

Susprogdintas Skrundos radarų bokštas

Skrunda, Latvija, gegužės 4 d. — Ketvirtadienį Latvijoje buvo susprogdintas vienas iš buvusios sovietų radarų stoties Skrundoje pastatų. Šis statinys įėjo į Sovietų Sąjungos gynybinės apsaugos raketų užpuolimo atveju sistemą. Sprogdinti buvo pavesta amerikiečių specialistams. Anot „Lietuvos radijo“ pranešimo gegužės 4 d., sprogdinimą tiesiogiai transliavo Latvijos televizija. Skrundoje sprogimą stebėjo Latvijos vadovai, užsienio šalių ambasadoriai. Neatvyko tik Rusijos ambasadorius, kuris savo neatvykimą aiškino tuo, kad šiai akcijai buvo suteiktas pernelyg politinis atspalvis.

Vakare šalia griuvėsių įvyko didelis rock muzikos koncertas „Militarizmui — ne!“. Latvijos parlamente vakare įvyko iškilmingas posėdis, prezidentas surengė priėmimą.

Tos pačios dienos AP žinių agentūros pranešime rašoma, kad vietiniai gyventojai susprogdintą 230 pėdų (virš 70 metrų) aukščio radaro stoties bokštą vadino „monstru“ — pabaisa. Bokštas buvo itin tvirtai pastatytas: iš 41,000 betoninių blokų ir 8,000 tonų plieno, kad atlaikytų ir stipriausius priešų puolimus. Bet dešimtims tūkstančių žiūrovų stebint sprogdinimą, amerikiečiams sprogdinimo ekspertas truko tik porą sekundžių sunaikinti šią pabaisą, simbolizavusią Latvijos 50 metų trukusią sovietinę okupaciją.

Dulkėms išsiblaškius iš pabaisos liko tik didžiulė sutrupinto betono ir suraizgyto plieno krūva.

Iš minios, ankstyvą rytą susirinkusios aplinkiniuose laukuose ir keliuose stebėti įvykio,

pakilo valiavimai. Visoje Latvijoje televizija rodė šį įvykį. Pošukė atidaromo šampano kamščiai, vakare fejerverkai iliuminavo roko muzikos koncertą. „Težaliuoja pieva vilties spalva, teuzželia ji šios pabaisos griuvėsius“, kalbėjo Latvijos prezidentas Guntis Ulmanis. Ši pabaisa „visuomet buvo simbolis karo, okupacijos ir pasaulinės konfrontacijos“.

Vašingtonas apmokėjo beveik visą sprogdinimo sąskaitą — apie 7 milijonus dolerių, nes tai buvo proga sunaikinti vieną svarbiausių sovietinės gynybos sudėtinųjų dalių. Iki Sovietų Sąjungos sužlugimo 1991 m., Skrundos radarų stotis stebėjo Vakarų dangaus sklįautą, iškodama bombonešių ar branduolinių raketų.

Nors ketvirtadienio sprogdinimu sunaikintas naujusias ir didžiausias sovietų įrengimas Skrundoje, Rusija iki 1998 m. tebesinaudos kitais, senesniais radarų įrengimais Skrundos radarų bazėje. Po to jau bus išardyti ir kiti Rusijos įrengimai toje vietovėje.

Latvija pernai sutiko leisti Rusijai ribotu mastu naudotis Skrundos įrengimais, kaip kompromisą, kad Rusija išvestų Latvijoje likusią kariuomenę.

Latvijoje šio bokšto, kuris yra 93 mylios į pietryčius nuo Rygos, sprogdinimas buvo itin politizuotas, jos politiniams vadams vienas su kitu konkuruojant pasiimti kreditą už bokšto sunaikinimą. Sakoma, kad ministras pirmininkas Maris Gailis ir prezidentas Guntis Ulmanis konkuravo dėl garbės paspausti sprogdinimą pradedantį mygtuką. Galų gale tą garbę perleido sprogdinimą vykdančiai JAV Controlled Demolition, Inc., firmai.

Gruzijoje žuvo Lietuvos diplomatas

Vilnius, gegužės 2 d. (LR-AGEP) — Prieš savaitę automobilio katastrofoje Tbilisuje žuvo Lietuvos diplomatas, Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Organizacijos (ESBO) misijos Gruzijoje narys, 47-metis Antanas Nesavas. Lietuvos diplomato vairuojamas tarnybinis „jeep“ tipo automobilis trenkėsi į šarvuotį, kuris naktį be šviesų stovėjo vidury kelio.

Gruzijos Vidaus reikalų ministerija pastarosiomis dienomis Tbilisio gatvėse išstatė dešimtis šarvuotųjų apginkluotų patrulių postų, siekdamą įveikti organizuotą nusikalstamumą. Gruzijos vadovas Eduard Ševardnadze pirmadienį kaip tik džiaugėsi sėkingomis operacijomis prieš nusikaltėlius. Filosofas Antanas Nesavas, prieš ateidamas į Užsienio reikalų ministeriją 1991 metų rudenį, dirbo Mokslų akademijoje. Nuo 1992 m. pavasario iki 1994 m. pavasario dirbo Lietuvos ambasadoje Londone, 1993 m. liepos mėnesį buvo paskirtas

laikiniu reikalų patikėtiniu Londone.

Nuo 1994 m. rugsėjo buvo ESBO misijos narys Gruzijoje. Jo misija Gruzijoje baigėsi kovo 23 d., tačiau buvo sutikęs dar padirbėti porą mėnesių. Pasak buvusio užsienio reikalų ministro Algirdo Saudargo, Antanas Nesavas buvo iš pirmosios Lietuvos diplomatų komandos. Jis — pirmasis Lietuvos diplomatas, žuvęs eidamas pareigas darbo vietoje.

KALENDORIUS

Gegužės 6 d.: Judita, Liucijus, Benediktas, Arga, Rokant.

Gegužės 7 d.: Ketvirtas Velykų sekmadienis; Domicelė, Stanislovas, Stasys, Danutė. 1904 m. panaikintas lietuviškos spaudos draudimas.

Gegužės 8 d.: Viktoras, Mykolas, Audrė, Dziugas, Mingaila. 1551 m. mirė Barbora Radvilaitė.

Gegužės 9 d.: Edita, Beatas, Grigalius, Austė, Butautas. 1945 m. nacių vadovaujama Vokietija kapituluoja sąjungininkams.

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaguoja: Karolina Kubilienė
7525 Sheridan Dr. 3E, Willowbrook, IL 60514

NAUJIENOS IŠ BERČIŪNŲ

Apsnigti, kaip senų motulių, varpinių varpai
Suaidės ir sugaus pavasario malda,
Ir žydės tulpėm papuošti kapi,
Ir dangaus juodo skausmo vėliava juoda
Svies ir bers į šventorius, giedančius linksmai
„Aleliuja! Aleliuja!“ — žiedus ir geles,
Ir dainuos vėl gyvenimui pabudinti namai...

Tai velykiniai sveikinimai kun. Rimo Gudelio, Naujamiesčio parapijos klebono. Naujamiestis — artimas Ateitininkų stovyklos Berčiūnuose kaimynas. Prie sveikinimo pridėtas kuklus lankstinukas apie Berčiūnų praeitį ir dabartį. Apie praeitį jau buvo keletą kartų šiame skyriuje rašyta, tad dabar susipažinkime su jos dabartimi. Sekanti informacija paimta iš minėto lankstinuko.

Stovyklavietė paveldėta visiškai nuniokota ir išvogta. Trejus metus ja niekaš nesirūpino, todėl pikta ranka išnešė duris, langus, šviestuvus, nutraukė elektros laidus, išstapė visą inventorių. Pirmieji darbai buvo laikinai pataisyti vasarnamius, kad jaunimas galėtų vasaros metu stovyklauti. Stovyklavietė neturėjo vandentiekio sistemos. Nebuvo kanalizacijos. Dabartinis metu baigiama įvesti kanalizaciją, pertvarkoma vandentiekio sistema. Į šiuos darbus įdėtos didžiausios investicijos. Šiuo metu remontuojami nameliai.

1993-94 metais atliktas vasarnamio „Pakalnūtė“ kapitalinis remontas. Suremontuoti du aukštai, pritaikant juos gyventi žiemos sąlygomis. Apšildoma elektriniais prietaisais. Name yra dušai, prausyklos, tualetai. Darbų atlikta už 45,700 litų. Tais pačiais metais suremontuotas „Trauklapis“, pritaikant jį gyventi žiemos sąlygomis. Sildomas elektra. Atvestos vandentiekio ir kanalizacijos linijos, yra sanitariniai mazgai — dušai, prausyklos, tualetai. Remontui sunaudota 27,500 litų.

Nuo 1994 metų pradėta statyti nauja Tautos kankinių bažnyčia, pagal architekto A. Širono projektą. Šiuo metu darbų atlikta už 70,800 litų.

Buvusio Kurhauzo (svetainės) pastato vienaukštėje dalyje laikinai įsikūrė Maldos namai. Darbams sunaudota 22,500 litų. Dviejų aukštų namo dalis bus dar remontuojama pagal paruoštą projektą.

1994 metais kapitaliai suremontuotas „Pasakų namelis“. Įrengti sanitariniai mazgai. Atvestos vandentiekio ir kanalizacijos linijos ir pajungtos į magistralinę liniją. Namai yra šildomi elektra, ir malkomis. Remontui išleista 16,900 litų.

Sutvarkyta savitės kanalizacijos magistralinė linija. Baigiama tvarkyti spaudiminės kanalizacijos linija ir perpomavimo stotis. Jau veikia lauko vandentiekio bokštas. Visi šie darbai kainavo 67,700 litų.

Stovykla telefonizuota. Yra įrengti požeminiai tinklai. Tam sunaudota 10,140 litų. Vasarnamuose „Kankorėžis“, „Tulpė“, „Rūta“ ir kituose gyvenama tik vasarą. Juos reikia kapitaliai remontuoti. Būtina suremontuoti ir vasaros valgyklą.

Berčiūnuose yra devyniolika namelių. Iš jų suremontuoti tik penki. Kiti yra tik laikinai paremontuoti. 1995 metais planuojama kapitalinės statybos ir

remonto darbų atlikti už 351,000 litų.

Lankstinuke nuoširdžiai dėkojama visiems, kurie supranta šių darbų svarbą ir stengiasi padėti. „Turime daug rėmėjų. Be iškilių Amerikos ateitininkų, jų aukų, mums padeda taip pat ir tarptautiniai fondai, kurių lėšos skirtos katalikų bažnyčios Lietuvoje atstatymui“. Paminėta, kad Panevėžio vyskupo dėka yra gavę lėšų iš įvairių užsienio fondų ir kitų organizacijų. Per Panevėžio vyskupiją yra surinkta 66% visų lėšų. Išveijos ateitininkai išskirtinai paminėjo Joną Cingą ir Vanda Prunskienę, „kurie didelės sumas pinigų skyrė šioms darbams atlikti“.

Stovyklos perėmimo pradžioje, kada visas Lietuvoje buvo gana pigu, manyta, kad darbus bus galima atlikti už gana mažas sumas. Infliacija šias sumas padidino beveik 300%. Šiuo metu turima nemažai finansinių sunkumų, bet, nuleisdami rankų ieško būdų, kaip juos išspręsti.

Lankstinukas baigiamas teiginiu, kad „Visa, kas vyksta Berčiūnuose, yra skiriama Lietuvos jaunimui, kad jis taptų stiprus savo katalikiška, tautine dvasia. Dėkodami jums už aukas, kviečiame ir toliau dalyvauti šioje labdaringoje misijoje“.

Aukais galima siųsti Ateitininkų federacijos fondui Lemon-te.

Romualdas Kriaučiūnas

ŽINIOS IŠ TORONTO

MOKSLEIVIŲ SAVAITGALIS GAMTOJE

Toronto Moksleivių ateitininkų kuopa ruošia savaitgalį gamtoje, Tėvų Pranciškonų stovyklavietėje „Kretinga“, New Wasaga Beach, Ontario. Kviečiamas 8 skyrius ir gimnazijos amžiaus jaunimas iš Toronto ir kitų vietovių. Pradžią šeštadienį, birželio 17 d., 10 val. ryto su registracija. Pabaiga sekmadienį, birželio 18 d., po Mišių ir bendrų pietų. Programoje pokalbiai: „Aš ir kiti aplinkui mane“; „Aš, lietuvis Kanadoje“; „Kas yra tikroji meilė?“, sportas ir žaidimai; puikus mamytų paruoštas maistas. Kaina: 20 dol. asmeniui. Atsivežti savo patalynę — miegamais ir pagalvę, šiltus drabužius, mėgstamiausius sporto įrankius. Apie dalyvavimą pranešti iki birželio 10 d., skambinant globėjams kun. Edžiui Putrimui, tel. (416) 533-0621, arba Gabijai Petrauskienė — (416) 232-0930.

TORONTO MOKSLEIVIŲ KUOPOS VALDYBA
Pirmininkė Lidija Pranaitytė, vicepirmininkas Stasys Kulias, sekretorė Lidija Puterytė, išdalininkas Tomas Pranaitis, išvykų renginių vadovai — Vytas Ruslys ir Arūnas Radke. Kuopos laikraščio redakcijon jei-

na: Emilija Bušinskaitė, Liana Tamulaitytė, Vilija Petrauskaitė, Silvija Pranaitytė, Mindaugas ir Giedrius Vigeliai.

MOKSLEIVIŲ TĖVŲ PASITARIMAS
Ivyko balandžio mėnesio viduryje. Aptarta tolimesnė metų veikla ir metų veiklos užbaigimas savaitgalio gamtoje, Wasagoje. Pasitarime dalyvavę tėvai pasisakė teigiamai dėl veiklos, tačiau sutiko, kad žiemos bei vasaros laikotarpio metu sunku išvystyti veiklą dėl moksleivių kitų užsiėmimų. Patarta globėjams pagrindinę veiklą vystyti rudenį ir pavasarį.

DIAKONO ŠVENTINIMAS
Toronto moksleiviai buvo pakviesti ir sutiko prisidėti prie Juliaus Sasnausko šventinimo i diakonus iškilmų Didįjį Ketvirtadienį. Šeštadienį prieš tai įvyko moksleivių kuopos susirinkimas, kuriame diskutuotas

Ateitininkų Sendraugių centro valdybos dalis narių. Iš k. — dr. Linas Vaitkus, Teresė Beržinskienė, pirmininkė Nijolė Balčiūnienė, Regina Šilgalienė, dr. Marius Laniauskas.

ATEITININKŲ SENDRAUGIŲ CENTRO VALDYBA

Su pavasario atbūnančia gamta, velykiniu džiaugsmu ir vilties dvasia, visų mintys krypta į vasaros stovyklas, ateities planus.

Ateitininkų Sendraugių centro valdyba nesnaudžia. Darbais, o ne žodžiais, bandom garsintis savo veikla. Tik perėmus valdžią, reikėjo skubėti su praėjusių metų stovyklos ruošia, kuri buvo gan sudėtinga, nes vyko tuo pačiu metu kaip ir Ateitininkų kongresas Lietuvoje. Tačiau tai jau praėjo — žvelkim į ateitį.

Valdyba ne kartą posėdžiavo. Centro valdybos pirmininkė Nijolė Balčiūnienė naujųjų metų pradžioje išsiuntė skyriams antrą aplinkraštį, kuriame aiškiai išdėstyti pranešimai, tiesioginiai valdybos rūpesčiai ir prašymai. Valdyba prašo sendraugių padėti studentams ir moksleiviams jų veikloje. Labai vaiz-

džiai pastebima globėjų svarba. Tvirtose suaugusio rankose jaunimas pajunta vyresnių pagalbą ir aiškia veiklos kryptį. Sendraugių stovykla Dainavoje vyks liepos 23-30 dienomis. Dėl registracijos ir platesnės informacijos prašoma kreiptis į Centro valdybos narį Vytautą Šoliūną Čikagoje, tel. 708-257-6739.

Ateitininkų Sendraugių stovykla Kennebunkport, Maine, vyks rugpjūčio 12-18 d. Prašome registruotis tiesioginiai, paminint sendraugių stovyklą, telefonu 207-967-2011. Šios stovyklos platesnę informaciją galima gauti per Centro valdybos narį dr. Česlovą Masaitį, tel. 203-923-9005.

Skyriai prašomi prisiųsti savo narių atnaujintus sąrašus ir nario mokesčio procentą.

Centro valdyba ragina visus sendraugių pabusti. Šios mūsų visų organizacijos reikalai

kviečia mus į kilnią kovą prieš senas gyvenimo problemas. Šios organizacijos paskirtis dar labiau reikšminga šių dienų pasaulyje negu anais senais metais. Tad, ženkim drąsiai į rytą visą atnaujinami Kristuje!

Ateitininkų Sendraugių CV

Kab. 312-735-4477
Rez. 708-246-0067 arba 708-246-6581

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. DOMAS LAPKUS
Praktika su
Dr. McElligott ir Dr. Adams
VIDAUS IR PLAUČIŲ LIGOS
15300 West Ave., Orland Park
708-349-8100
10 W. Martin, Naperville
708-355-8776
Valandos pagal susitarimą
Nakties metu tel.: 708-857-8383

DR. ELIGIJUS LELIS
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
15505—127 St.
Lemont, IL 60439
Tel. 815-723-0353
7600 W. College Dr.
Palos Heights, IL 60453
Tel. 708-361-0010

DR. RAMUNĖ MACIEJAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. (708) 598-2131
Valandos pagal susitarimą

DR. VILIUS MIKAITIS
SEIMOS DAKTARAS IR CHIRURGAS
Family Medical Clinic
15505 — 127 St., Lemont, IL 60439
Priklauso Palos Community Hospital
Silver Cross Hospital
Valandos pagal susitarimą
Tel. (708) 257-2265

ILLINOIS PAIN TREATMENT INSTITUTE
Skausmo gydymo specialistai
JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
Chicago 312-726-4200
Elgin 708-622-1212
McHenry 815-344-5000, ext. 6506

EVERGREEN PARK X-RAY
DR. E. RINGUS RADIOLOGAS
9760 S. Kedzie
Tel. 708-636-6500
Val. 9-5 kasdien

DR. DANA M. SALIKLIS
DANTŲ GYDYTOJA
10442 W. Cermak Rd.
Westchester, IL 60153
Tel. 708-531-1113
Valandos pagal susitarimą

LINAS A. SIDRYS, M.D.
Oftalmologas/Akių Chirurgas
9830 S. Ridgeland Ave
Chicago Ridge, IL 60415
708-636-6622
4149 W. 63rd St.
312-735-7709

DR. KENNETH J. YERKES
DR. BOB DOKHANCHI
Dantų Gydytojai
Pensininkams nuolaida
4007 W. 59 St., Chicago, IL
Tel. 312-735-5556
4707 S. Gilbert, LaGrange, IL
Tel. 708-352-4487

Kab. tel. 312-586-3166
Namų 708-381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirmadienį. 3 v. p.p. — 6 v. p.p.
Kitomis dienomis — susitarus

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesčių, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	¼ metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą (Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant į užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausio redaktorė Danutė Bindokienė
Administratorius Pijus Stontius

Moderatorius kun. Viktoras Rimšelis, MIC

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuotūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

DALIA E. CEPELE, D.D.S.

DANTŲ GYDYTOJA
7915 W. 171st
Tinley Park, IL 60477
(708) 614-6871
Valandos pagal susitarimą

DR. ARVYDAS J. DAILIDĖ

DANTŲ GYDYTOJAS
21470 S. Main St.
Matteson, IL 60443
Tel. 708-748-0033
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybė vidaus ir kraujų ligos
5540 S. Pulaski Rd.
Tel. 312-585-2802
Pirmd. 9 v.r. - 7 v.v., antrd., trečd. ir penktid. 9 v.r. - 3 v. p.p., ketvd. 10 v.r. - 7 v.v. Šešt. ir kt. dienomis reikalingas susitarimas. Pirmia „Medicare Assignment“. Sumokama po vizito.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern-unto diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimų (kalbėti angliskai) tel. 708-422-8260

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v. p.p. - 7 v.v. antrd. 12:30-3 v.p.p. trečd. uždaryta, ketvd. 1-3 v.p.p. penkt. ir šešt. 9 v.r. - 12 v.p.p.

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS GYDYMAS bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2609
Valandos pagal susitarimą
Vakaris ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL

SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60652
Tel. 312-434-2123
Pirmd. 2 v. p.p. - 7 v.v., antr. 9 v.r. - 12, ketvd. 12 - 4 v. p.p., penktid. 12 - 6 v.v.

Kab. tel. (312) 471-3300

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave., Chicago, Ill. 60652

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS JOKŠA

VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Rez. 708-422-7807
Kab. (1-312) 582-0221
Valandos susitarus

DR. DALIA JODWALIS

DANTŲ GYDYTOJA
3800 Highland Ave., Ste. 201
(skersai gatvės nuo Good Samaritan ligoninės)
Downers Grove, IL 60515
Tel. 708-980-3113
Valandos susitarus

DR. VILJA KERELYTĖ

Chiropraktinis gydymas, sveikos mitybos patarimai ir akupunktūra
7271 S. Harlem, tel. 708-594-0400
Bridgeview, IL 60455
Valandos pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.

Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700
RINGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. RAIMUNDAS RUGINIS

Chiropraktinis gydymas nuo nugaros, kaklo ir galvos skausmų
1025 Ogden Ave.
Lisle, IL 60532
Tel. 708-963-1410

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val. antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p. Šešt. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydymas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.

AKIŲ CHIRURGIJA
Good Samaritan Medical Center
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville, IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

MISIJA TAUTOMS

Šio sekmadienio Mišių skaitiniai mus moko, kad kai žmonės pasišventę Kristui ir visomis jėgomis stengiasi tėti jo misiją, būdami atviri Šventajai Dvasiai, veikiantieji tikinčiųjų bendruomenėje, darbas visuomet bus vaisingas, nors iškart gal ir priešingai atrodyti.

Apaštų Darbų knygoje (13:14, 43-52) skaitome apie Pauliaus ir Barnabą pirmąją apaštalavimo kelionę Mažosios Azijos kraštuose, pradėtą Antiochijos mieste (prie jūros, dabartinėje Sirijoje). Iš ten jie išplaukė į Kipro salą, o iš jos — į Perge, tuomet per kalnus keliavo šiaurėn į Pisidijos krašto miestą, taip pat vadinamą Antiochija. Čia įvyko lemtingas sprendimas sparčiai beaugančios Bažnyčios ateiti.

Kaip jau minėjome anksčiau, apaštalai, kaip ir Jėzus, nelaukė savęs naujos religijos steigėjų. Šeštadieniais jie tebelankė sinagoga, kur paprastai kas nors iš bendruomenės yra kviečiamas paskaityti ištrauką iš Šv. Rašto ir ją pakomentuoti. Pažinus Kristų, tačiau, apaštalamis atsivėrė visai nauja Raštų prasmė — jie matė, kad Jėzus iš tikrųjų buvo visų pranašų išpildymas — žadėtasis Mesijas ir Išgelbėtojas, prisikėlęs ir per Šventąją Dvasią tebeveikiantis žmonėms, jiems padedantis, juos gelbstintis. Tad, kai jie buvo kviečiami paskaityti kurią nors Šventosios (mūsų Senojo Testamento), ji irrodė, kad Kristus išpildė jo pranašystes.

Apaštų Darbuose skaitome, kad į sinagoga susirinko „daugelis žydų ir dievobaimingų prozelitų“. Prozelitai — neįdai, kurie, nors nepriėmė apipjaustymo, lankė sinagoga ir, kaip galėjo pagal savo gyvenimo sąlygas, laikėsi žydų tikėjimo dorovės bei praktikos. Nesunku suprasti, kad, sinagogoje išgirde Pauliaus liudijimą apie Kristų, jie susižavėjo: Jėzus mirė už visus, kad jie būtų išgelbėti iš nuodėmės. Jis nereikalavo nei apipjaustymo, nei maisto bei kitų taisyklių, kurios pernelyg apsunkino sunkių gyvenimo sąlygų ištikti žmones arba kai kurių luomų darbininkus. Jėzus tik reikalavo visa širdimi mylėti jį, bendraujant su tais, kurie taip pat jam pasišventę, jo klausyti ir nuosirdžiai, pagal savo išgales, mylėti artimą.

Ta nenuostabu, jog pasklidus žinia, kad į Pisidijos Antiochijos sinagoga yra atvykę Jėzų Mesiją pažinę žydai, kurie Šv. Raštą aiškina labai patraukliai

ir įtikinantiai, „kone visas miestas susirinko pasiklausyti Dievo žodžio“. Bet tai sukėlė kai kurių šios sinagogos narių pavydą. Tenka pastebėti, kad ne visų — Paulius ir Barnabas jau kelis šeštadienius čia dalyvavo pamaldose ir jie buvo šiltai priimti, dažnai kviečiami skaityti ir Raštą aiškinti. Tačiau, kai į sinagoga pradėjo rinktis daugiau neįdų, nei žydų ir žydai savo sinagogoje pradėjo jaustis kaip mažuma, kai kurie „piktžodžiaudami ėmė prieštarauti Pauliaus kalbai“ — ne todėl, kad jis neteisingai kalbėjo, o todėl, kad jis turėjo per didelį pasisekimą. Jie nenorėjo, kad jų bendruomenės būdas keistųsi dėl didžiulio skaitčiaus žmonių, kurie, nors žavėjosi Dievo žodžiu ir jį priėmė, bet neturėjo nei kultūrinį, nei religinių žydų tradicijų.

Paulius ir Barnabas pamatė, kad šios sinagogos vadovybė vis tik nesikeis, ir užtat vieną dieną ryžtingai pasakė: „Pirmiausia jums (t.y., žydams — Dievo išrinktosios tautos vaikams) turėjo būti skelbiamas Dievo žodis, bet kadangi jūs jį atmetate ir patys save laikote nevertais amžinojo gyvenimo (t.y., ne Dievas jus atmetė, o jūs patys jo ne priimate), tai mes kreipiamės į tautas (t.y. neįdus)“. (Lietuviškame vertime čia vartojamas žodis „pagonys“ yra netikslus; graikiškame originale yra žodis „ethnē“, kuris reiškia „tautos“, ir kuriuo žydai — t.y. ir Naujojo Testamento autoriai, jų tarpe ir Paulius — nurodo visus neįdus). Ir šį sprendimą Paulius motyvuoja, cituodamas pranašą Izaiją (Iz 49:6): „Aš padarysiu tave taip pat ir tautų šviesa, kad mano išganymas pasiektų žemės pakraščius“ (kun. A. Rubšio naujasis vertimas).

Paulius ir Barnabas pagaliau suprato, kad šis jų išvairymas iš savosios žydų bendruomenės yra dalis Dievo plano, pagal kurį Šventoji Dvasia juos siunčia skelbti Evangeliją ne tik žydams, bet visoms tautomis. Paulius pagaliau suvokė, kad Dievas savosios tautos nepasmerkė ir neatmetė. Laiške Romos tikintiesiems (Rom 11:2, 25) jis rašo: „Dievas neatstūmė savosios tautos, kurią nuo seno yra pasirinkęs... Dalis Izraelio tautos lieka užkietėjusi, kol jis (t.y., į Dievo tautą) tautų visuomena, o tada bus išgelbėtas visas Izraelis, kaip parašyta“.

O tuo tarpu, mes, neįdai, galime džiaugtis Dievo malone, kuri mus kviečia išgirsti šio sek-

VISA LIETUVA PRIE KRYŽIŲ KALNO

Kostas Pranaitis „Apžvalgoje“ („Kryžių kelias į Kryžių kalną“, Nr. 14, 1995.04.07-13) trumpai aprašė apie Lietuvos kultūros fondo (LKF) surengtą spaudos konferenciją, kur kalbėta apie sumanytą įrengti už Šiaulių Kryžiaus kelią prie Kryžių kalno. Kadangi ši vieta taip plačiai buvo išgarsinta per šv. Tėvo viešnagę, ir po jos kelisys papiežius apie ją taip labai palankiai kalbėjo, tad pasaulio bendruomenei padarė didelį įspūdį. Todėl pagrindinė mintis, kad čionai maldininkus ir visus lankytojus pasitiktų Kristaus kančios kelias.

Norint sėkmingai įgyvendinti šį kilmų sumanytą, reikėtų įtraukti kuo daugiau geros valios, energingų ir išmanių žmonių tiek pačioje Lietuvoje, tiek ir užsienyje. Juolab — gal pasiektų kuo greičiau paskelbti šios iniciatyvos kultūros, meno, dvasininkijos, mokslo atstovų grupės, kurios globėjas yra vysk. Sigitas Tamkevičius, kreipimąsi, jos adresą, sąskaitos numerį ir kitus reikalingus tokiame organizaciniame darbu duomenis, kad supratingi ir dosnūs aukotojai galėtų savo įnašais pradėti šią kiekvieno lietuvių širdžiai brangią sąskaitą. Juk

madienio Evangelijoje (Jono 10:27-30) girdimo Gerojo Ganytojo balsą: „Manosios avys klausos mano balso... Aš joms duodu amžinąjį gyvenimą... ir niekas nepagrobys jų iš mano rankos“.

Aldona Zailskaitė

šis, iš ažuolo iškaltas (gal tai sąlygotų daryti dengtus koplytstulpus), lietuviškais darželiais ir statinių tvorelėmis apie kiekvieną stotį apsuptas grupinis 14 stočių didingas ansamblis turėtų virsti tiek istorinės popiežiaus kelionės įamžinimu, tiek simboliniu istorinio Lietuvos kančių kelio įprasminimu, tiek ir unikaliu lietuvių meno kūrinium, kurio žemiškuoju globėju, jei tik jis sutiktų, būtų gražu pakviesti patį popiežių — Joną Paulių II. Jis gal ne tik dvasiškai sutiktų atstovauti žemiškajai šio paminklo statybai ir globali, o dangiškuosius globėjus kiekvienai kelio stotiai pasirinkti tuos 14, kurių bylos yra parengtos ar numatomos rengti (arkiv. M. Reinį, vysk. T. Matulionį, V. Borisevičių, motiną Mariją ir kt.). O visą kompleksą paprašyti Šv. Mergelės dangiškosios globos, kad mūsų kraštas, kaip šis geraminčių, gal net nieko už savo triušą neprašiusių, tik veltui gavusių iš supratinių miškininkų parūpintos medienos, nagingomis skulptorių rankomis prakalbintais nebylusiais ažuolais, paviršes iškalbinga Kristaus kančia, kuo greičiau pakiltų iš dvasinės, moralinės ir ekonominės krizės. Vyriausio kraštovaizdžio architektų galėtų prireikti tik tada, kai suvažiuotų ar sukviekti liaudies menininkai (ir gal profesionalūs skulptoriai) patys, išsirenkant iš savo tarpo vadovą, susitarę dėl dydžių ir kitų detalių projekto, kurį galbūt pasidarytų irgi patys.

vertiau ant pečių pailsėti, o srovė tegu neša. Žinau, kad netoli yra Nemuno staigus vingis, kur srovė prieina arčiausia prie kranto. Apsiverčiau kniūpėčias — ir kova su stichija laimėta...

Diena žygiui nepaprastai graži. Mus išlydi Prienų gyventojai, gimnazija. O gėlių, gėlių. Visi linki laimingos kelionės, laimingo žygio į Vilnių, į Vilniaus kraštą. Išgyjuojam gera nuotaika. Klausimas, ar sugrįšim ten, iš kur išgyjuojam? Dievas žino. Jei būtume žinoję, būtų per daug liūdna.

Nežiūrint, kad saulutė gerokai kaitina, o kareiviai vilki kautynių aprangą, žiemine uniforma, nors praktiškai per veidus bėga, bet kareivių nuotaika gera. Ir daina „Vėliavos iškeltos plazda“ dar ilgai skamba.

Nakties poilsiui sustojame Putinų kaime, netoli Alytaus (dabar miesto Putinų rajonas). Vakarienių ir poilsis. Raginti nieko nereikia. Rytojaus diena — žygis per Alytų ir Daugus. Nuotaika prastesnė iki pirmos dainos. Nuovargis ir vakarykštis karštis daug padarė ne mūsų naudai.

Žygiuojant per Alytų, ulonų kareivinių tvoras apgulė internuoti lenkai. Lietuviai draugiškai suteikė jiems pagalbą: pastogę ir maistą, o jie „atsidėkodami“, vėliau apšmeižė Lietuvą prieš Vakarų pasaulį — lenkas lieka lenku.

Kuo artiau Daugų, tuo daugiau prakaito ir nuovargio. Čia poilsis geras — aplink ežeras. Maudykis ir džiaukis. Rytdieną — Daugai-Varėna I. Voros viršininkas (rinktinės viršininkas) pasirūpina, kad visą kareivių aprangą vežtų mašinos, išskyrus ginklus. Žygis labai palengvėjo, bet vora išsitiesė, ir dalis vyrų atžygiavo vėliau.

Neaišku, kiek Varėnoje išsėsimės, bet išsėsimės, nes dar negirdėti, kad anapus Merkio sovietai ruošiasi. Įsi-

Būsimajai Kryžiaus kelią galima būtų įrengti keliais tarpais. Pirmasis — tebūna apmokėtinai ar savanoriškais pagrindais (gal surastų net iš 14 didžiausių Lietuvos miestų ar apylinkių) arba tam tyčia kviečių iš Lietuvoje gyvenančių skulptorių ir liaudies meistrų.

Kai, sakysime, artimiausiu metu kokiame nors šių meistrų kvietiniame seminare bus pagamintos visos 14 skulptūrų ar skulptūrinių grupių, tada prasidėtų antrasis tarpsnis: šias stotis taip išdėstyti tame 700 metrų plote, kad jos eitų per visą miniatiūrinį Lietuvos maketą, kurio kiekvieno rajono (apskritis) atstovai, suvažiuotų prie Kryžių kalno, savanoriškai galėtų savo jėgomis ir lėšomis, asmeniškai vadovaujami Lietuvos rajonų (apskričių) architektų, iš anksto numatytame ir tiksliai išmatuotame plote išradinai įrengti miniatiūrinį savo apylinkę. I čia galėtų pakliūti visi bažnytkaimiai, svarbesni gamtos, meno, istoriniai ir kiti paminklai, kokių panašių maketų jau turi kai kurios šalys, bet dar niekas neturi tokio, kad su juo religijai būtų susijusi visi šalies geografinė — meniška ir originaliai būtų įprasminama Kristaus kančia. Tokiam kolektyviniam darbiui būtų labai pravartu suburti mokyklų jaunimą, ypač ateitininkus, skautus ir pan.

Paskiau tame Lietuvos makete galėtų būti sukurta gamtinis reljefas: upės, ežerai, miškai ir pan. Ypač originalus, puošnus ir gana savitas turėtų būti bene patys paskutinis tarpsnis — visos šios kryžiaus kelių teritorijos ir patios širdies — Kryžių kalno, kuris būsimajame makete galėtų atsidurti Vilniaus vietoje, o įreminimas, apipavidalinimas (sakysim, viduramžiška akmenų siena ar paprasčiausi, kaip Zervynų kaime, piliūčiai, idomi gyvatvorė ar senoviški aukštaieji žiogriai!). Geriausia, kad Lietuvos sostinės maketas būtų įrengtas atskirai.

Visas iki galo projektas galėtų būti baigtas prieš 2000 metus, kuriuos deramai ragina sutikti ir šv. Tėvas — Jonas Paulius II. Pravartu apie šį sumanytą ir jau toliau apie jo vykdymą kuo dažniau ir kuo plačiau supažindinti tiek Lietuvoje, tiek ir užsienyje gyvenančius lietuvius, kurie įvairiomis progomis galėtų būti įtraukti į šį visos tautos jėgų, dėmesio ir paramos reikalingą darbą. Derėtų daugelį pamastyti, kaip sėkmingiau, kūrybiškiau ir viningiau prisidėti prie šio darbo, kurį galima būtų pavadinti: „Sudiev, antrasis tūkstantmetis!“, „Būk

Mokslo metams einant galop

Kartais išgirstame priekaištų, kad „Draugas“ spausdina per daug nuotraukų iš lituanistinių mokyklų veikos. Juk būtų daug geriau papuošti dienraščio puslapius mūsų nusipelnusių veikėjų veidais, tuo jiems bent iš dalies atsilyginant už darbą, atliekamą mūsų pačių ar tėvynės Lietuvos labui. Vaikai lieka vaikais — nedidelis jų nuopelnas, kad šeštadienį rytus praleidžia lietuviškai rašydami ir skaitydami. Savanoriškai, be abejo, nedaug jų atsirastų lituanistinės mokyklos klaseje.

Nėra paslaptis, kad mūsų šeštadienims mokykloms, kuriose įžiebama pirmoji lietuviškumo sėkla, paremiant ją pačių svarbiausiu tautiško dėsniu: lietuvių kalbos tobulinimu, skiriamas per mažas dėmesys. Prieš keletą dešimtmečių, kai po Antrojo pasaulinio karo ir užjūrus iš pabėgėlių stovyklų Vokietijoje pasklido lietuviai, vienas svarbiųjų uždavinių, dar net nespėjus svertimame krašte giliau šaknis įleisti, buvo troškimas užtikrinti savo jaunajai kartai lietuvišką švietimą, kad toji karta nebūtų prarasta Lietuvai. Kadangi anuo metu nemažą lietuvių dalį sudarė šeimos su mokyklinio amžiaus vaikais, lituanistinės mokyklos buvo ne tik gausiai kuriamos, bet ir pripildomos mokinių. Tai buvo lietuviškojo švietimo klesėjimo amžius, nepaisant kai kurių nenuoseklumų, padarytų klaidų ir iš jų kilusių nesutarimų. Antra vertus, šeštadienims mokykloms juk mūsų tautos istorijoje modelio neturėjome, tad ir iš klaidų galėjome mokyti, kad kultūriniai naują lietuviškojo švietimo sistema.

Šiandien, iš laiko perspektyvos ir kelių dešimtmečių lituanistinį darbą žvelgdami, neabejojame, kad tas darbas buvo sėkmingas, kad tos „vargu mokyklos“ tolimuose nuo tėvynės kraštuose sugebėjo pasiekti savo tikslą — daug svarbesnį net už lietuvių kalbos mokymą. Lituanistinis švietimas išskiepė mokiniams pagarbą savo kilmės šaknimis, pasiryžimą kiekvieną progą išnaudoti „vardan tos Lietuvos“.

Suprantama, ne kiekvienas, lituanistinė mokyklą baigęs, jau automatiškai tapo patriotu,

kaip ne kiekvienas, užaugęs ir mokslus ėjęs tėvynėje, gerai įsikūręs užjūruose, pasiliko prie lietuviškos visuomenės arba įsijungė į jos veiklą. I klausimą: ar be lietuviškojo švietimo šiandien iš viso turėtume susipratusių jaunesnės kartos žmonių, būtų sunku atsakyti, bet galima tvirtinti, kad vargiai.

Tačiau lietuviškosios mokyklos beveik nuo pat įsikūrimo susidūrė su visuomenės dėmesio stoka, paliekant jomis rūpinis tiesiogiai su lituanistiniu švietimu susijusiems žmonėms: mokiniui tėvams ir mokytojams. Vos tik kurios šeimos vaikai išžygiuodavo pro lietuviškosios mokyklos duris, nežini baigimo pažymėjimas, ta šeima taip pat pasitraukdavo iš mokyklos rėmėjų, palaikytojų tarpo. Vis didesniais skaičiais anuometinių ateivių sulaukiant pusamžio, ar dar gausesnio metų skaitčiaus, lituanistinės mokyklose pradėjo mažėti mokiniai ir apskritai dėmesys lietuviškam švietimui.

Jeigu būtų galima kaip nors rasti priemonę, įtikinančią kiekvieną lietuvių, gyvenantį toli nuo Lietuvos, kad lituanistinis švietimas yra ne tik tos negausios grupės tėvų su atitinkamo amžiaus vaikais, bet mūsų visų reikalas, nereikėtų šiandien rūpintis jo ateities netikrumu. Tik lietuviškosios mokyklos gali užtikrinti lietuviybės tęstinumą svetimuose kraštuose. Tačiau ir tos mokyklos turi rodyti daugiau gyvybės ženklų, daugiau įsijungti į mūsų visuomeninį gyvenimą. Kiek kartų su liūdesiu stebėjome, kad kultūrinių renginių salėse nematyti lietuviškųjų mokyklų mokinių ir net mokytojų... O juk pratinimas renginiuose lankytis būtų tikrai vertinga lietuviškojo auklėjimo pamoka. Nėra labai gudru laukti, „kol vaikas užaugo ir susipras įsijungti“. Net ir lietuviška patarlė tvirtina, kad reikia „mokyti Jonelį, ne Joną“, reikia „lenkti medelį, kol jaunas“. Mokslo metams baigiantis, gera proga dar karta atidžiau pažvelgti į mūsų lituanistinių mokyklų darbą be tikslus, pasižadant skirti toms mokykloms daug daugiau dėmesio ateinančiais mokslo metais.

sveikas, XXI amžiau!“, „Šv. Teve! Lietuva tave sveikina ir tebeprisimena!“ arba „Sveikas,

Kryžiau, mūsų tautos paveiksle!“
Kun. Kazimieras J. Ambrasas, S.J.

KARININKAS LEMTIES SIAUTĖJIME

ATSIMINIMAI

Dim. mjr. JUOZAS KRKAUSKAS

2

1939 m. ruduo. Hitleris, užpuolęs Lenkiją, nesulaikomi veržėsi į priekį. Lenkijos kavalerija prieš vokiečių tankus palaipsniui kapituliavo. Lietuvoje buvo skelbiama dalinė mobilizacija, nes Karo vadovybė nujausė, kad lenkai, neturėdami kur dėtis, lįs į Lietuvą. Per 34 val. II batalionas (mobilizacijos metu) išaugo į 11-tą Vilniaus pulką. Aš — šio pulko 3-čio bat. kuopos vadas. Tučiuojau du batalionai išvyksta lenkų internuoti, trečias batalionas — rezerve, pasiruošęs bet kokiems veiksams.

Baigęs laimingai su SSSR pasirašyta sutartis dėl Viniaus ir jo krašto grąžinimo. Ruošiamės žygiui. Sudaryta rinktinė, kurios paskirtis — apsaugoti ir ginti Lietuvos kariuomenės žygio voras iš dešinės. Mes žygiuojame į seniai lauktą žygi. Ilgai, ypač jaunimas dainavo: „Ei, pasauli, mes be Vilniaus nenurimsim“, „Žengte, marš — į Vilnių!“ Pražygiuojam pro Kęstučio paminklą, o jis tartum ir klausia: „Vyrai, kur jūs be manęs?“ Greit prabėgo mintis, kad aš galėjau jau nebežygiuoti...

Netoli Kęstučio paminklo, per patvinusį Nemuną (o tai buvo skalus lietus), perplaukiau į kitą krantą, į miškelį. Po pertraukėlės vėl neriūsi į Neptūno valdas ir atgal, bet vidury tūkmės prasidėjo kovos traukuliai, laukiu kas bus su rankom. Pradėjo nešti srovė. Apsi-

taisom ilgesniui poilsui. Nuo raudonųjų mus skiria Merkys. Čia ilsimės, kaip karo metu sąlygomis — bu-dintis dalinys pasiruošęs. Aplink sargyba.

Ir štai vieną naktį — pavojaus signalas. Paašikėjo, kad nuo arčiausio namo kluono prie Merkio kažkas plumtelėjęs į upę, greit dingo anoj pusėje, pas raudonuosius, ir viskas vėl nurimo. Patikrinimo metu paašikėjo, kad trūkstą kareivio — žydo.

Pasiryžęs rašyti apie daug ką, tai reikia ir apie kareivį-žydą, kuris per Merkį pabėgo pas sovietus, ieškodamas rojaus skerdykloje. Ši „didvyrio“ aš sutikau po septynerių metų jau Komijoje, lagery. Pasiteiravau, kas esąs, tas nelietuvis, o lietuviškai dar kalbantis ir, sužinojęs kas aš esu, atvirai papasakojo savo „odiseją“. Už „žygdarbį“ kareivėlis buvo nuteistas 10 metų lagerio ir 5 metus tremties. Teisė teismas „trejetukas“ už akių. „Trejetuko“ (ypatingo teismo) privallumas yra toks, kad, prieš baigiant bausmę, tau praneša, kad nuosprendis pakartojamas dar 10 metų — ir taip kartosis iki nebus kam sėdėti — kalinys seniai jau bus po žeme. „Trejetas“ bausdavo ir daugiau. Šis 5-tos kuopos žydas buvo narsesnis ir už jauną kareivį Šveiką.

I Varėnoje Dešinioji rinktinė (o buvo ir Kairioji) išlėjos apie dvi savaites. Išlėjos tol, kol raudonieji išplėję ir išvėžė į savo „matušką“ SSSR iš Vilniaus miesto ir krašto, ką galėjo.

Pagaliau Rinktinės vadas pulkininkas leitenantas Žulys susikvietė visus karininkus ir praneša: „Ponai, rytą 9 val. išgyjuojam į lenkų buvusią okupuotą Lietuvą. Priekinės saugos vadu (su būriu) skiriu jaunesnįjį leitenantą Juozą Krkauską. Po gairėlės sudeginimo ant Merkio tilto, vadovaujant lt. Antanui Valiūskui, sulaužius vartus, kurie beveik 20 metų skyrė laisvą Lietuvą nuo lenkų okupuotos Lietuvos, skubiai

pereiti tiltą ir kautynių tvarka žygiuoti prieky pagrindinių jėgų. Iš dešinės žvalgu joja grandis mūsų kavalerijos, bendrą žygio kelią ir lauką žvalgys mūsų aviacijos grandis“, baigė žygio uždavinį plk. lt. Žulys Pereinam Merkio tiltą.

Dieve, padėk! Šautuvai užtaisyti kovos šoviniais uždėti durtuvai. Išsiunčiu žvalgus į šonus ir į priekį, ir pirmyn. Žygis sulėtėjo, nes žvalgas, einantiems per laukus, nors dažnai keisdavau, eiti sunku. O saulutė vis tiek mus „myluoja“ — prakaito visur. Bet argi čia nelaimė?

Saulėi jau gerokai pakrypus ir vakarus, tolimo matyti didelis kaimas, tai Rarciai. Netoli kaimo, ankelio gėlėm papuošti vartai — mūsų garbei, Lietuvos kariuomenei sutikti. Aš, kaip priekinės saugos vadas, pirmas prieinu prie minios, iš toliau pasveikinu visus, stabdau žvalgus ir laukiu atjojan Rinktinės vado, plk. lt. Žulio. Prie vartų artėja ir voros branduolys, padangė vartosi lėktuvai.

Prasideda kalbos, sveikinimai, bet kai lėktuvai „sveikina“, smigdami žemyn, žmonės nutyla. Tankečių pabūklai nukreipti žygio kryptimi, bet linksmy tankis ty veidai dažnai atsisgręžia atgal. Po sveikinimų ir kalbų skirstosi kariai poilsui — vakarienei. Išstatom apsauga. Aš atšaukiu savo žvalgus poilsui. Rytą kitą dieną — kita tvarka. Aš būsiu tik žygio dalyvis.

Netolimas ežerėlis atgaivina visus, šiandien raudonųjų saugos vadas skundėsi plk. lt. Žuliu, kad mūsų tankeliai per daug spaudžia sovietų priedangos kavaleriją. Ši nesuspėja trauktis. Mūsų tankistai tyti juos greičiau veja iš Lietuvos.

(Bus daugiau)

ŽYDAI LIETUVOS DIPLOMATIJOS TARNYBOJE IR TARPTAUTINIŲ SANTYKIŲ ARENOJE 1918 – 1940 METAIS

Pradėjus atstatyti Lietuvos nepriklausomybę 1918-1920 m., politinė padėtis buvo labai komplikuota, sunki ir Lietuvai nepalanki, kadangi Vakarų pasaulis, ypač tų metų karo nugalėtojų, didžiųjų sąjungininkų vyriausybės, apie Lietuvą beveik nieko nežinojo. Jų samonėje Lietuva buvo susijusi su Rusija ir Lenkija. Ypač Lenkijos atstovai, tuomet turėdami daug įtakos Paryžiuje ir Londone, visiškai paneigė Lietuvos valstybingumą ir visais būdais įrodinėdavo, jog lietuvių tautos kaip atskiros savastovaus vieneto visiškai nėra ir, kad lietuviai, panašiai kaip ir kašubai – netoli Dancigo ir goralai pietuose prie Karpatų kalnų – iš tikrųjų yra lenkų tautos atžala. Jie bandė įtikinti, jog savarankiška, atskira Lietuvos nepriklausoma valstybė, tai tik kai kurių visiškai pakrikusių „litvomanų“ gryna fantazija be jokio istorinio pagrindo. Pagal juos, Lietuva per šimtmečius buvusi neatsiriama Lenkijos dalis ir, kad vėl taip turėtų būti. Deja, daugelis iš vakarinių valstybių didžiūnų tuo ir patikėjo. Buvo gerai žinoma, kad JAV prezidentas Wilson ir ypač Didžiosios Britanijos premjeras Lloyd George labai nenorėjo „apkarpyti“ Rusijos ir su tuo sutiko, tiksliai bolševizmui ten galutinai išsilaikyti.

Sąjungininkų planuose tos naujos valstybės turėjo tuomet sudaryti užtvartą, uždaryti kelią bolševizmo veržimuisi Centrinėje Europoje, jie net tam buvo suteikę pavadinimą „cordon sanitaire“ („sanitarinė juosta“). Tai, pagal tuometinių sąjungininkų filosofiją, buvo pirma ir svarbiausia Baltijos valstybių pareiga. Faktas, jog Estija ir Latvija niekuomet istorijoje nebuvo nepriklausomos valstybės taipogi plačiai figūravo tame galvojime. Todėl Lietuvos diplomatijos atstovams teko įtikinti Vakarų pasaulį, kad lietuviai – sena ir garbinga tauta, su savo atskira istorija jau nuo ankstyvų viduramžių laikų, turinti kartu su krašto mažumomis į laisvos, demokratinės ir nepriklausomos valstybės teises.

Ši kova buvo ypač sunki su lenkų diplomatais, kurie visokiais būdais stengdavosi tam pakenkti. Pagaliau lietuvių diplomatai tą kovą laimėjo su didele Amerikos lietuvių parama, ir maža, bet narsi Lietuvos kariuomenė apgynė kraštą nuo išorinių priešių.

Čia noriu pateikti duomenis apie kai kuriuos žydus Lietuvos diplomatijoje tarnyboje ir kitur, kurie tuo reikalu padarė didelį įnašą ir, kartu su Amerikos lietuviomis, padėjo Lietuvai rasti vietą Europos žemėlapyje. Žydas tai gerai pasiekė dėl jų turėtų ryšių su pasaulio žydų bendruomene. Čia jiems padėjo JAV, Kanados, Pietų Afrikos, Argentinos ir Anglijos žydai – emigrantai, kilę iš Lietuvos. Jie išgarsino Lietuvos vardą pasauly, kas tuomet buvo labai svarbu.

Visų pirma turime paminėti Simoną Rozenbaumą, užsienio reikalų ministro pavaduotoją Mykolo Slezevičiaus bei Prano Dovydaičio kabinetuose 1918-1920 metais. Jis buvo gerai žinomas advokatas, baigęs Odesos universitetą. Vertėsi advokatura Minske, paskui persikėlė į Vilnių, po to į Kauną. Prieš karą jis buvo išrinktas Rusijos Valstybės Dumos nariu iš Minsko gubernijos. Kai tik prasidėjo lietuvių tautinis politinis judėjimas, jisai pradėjo juo domėtis

DR. NICHOLAS I. GEMELL

ir nusistatė remti lietuvių tautos aspiracijas. 1918 m. jis įstojo į Valstybės Tarybą nariu. Su prof. Augustinu Voldemaru 1919 m. jis vyko į Paryžiaus taikos konferenciją kur buvo tikras Lietuvos reikalų gynėjas, ypač pasikalbėjimuose su lenkais. S. Rozenbaumas buvo išrinktas į Steigiamąjį Seimą 1920 m. ir tais pačiais metais dalyvavo kaip Lietuvos delegatas derybose su Rusija Maskvoje. Jis buvo vienas iš Lietuvos – Rusijos sutarties signatarų. Nuo 1927 m. – paskirtas Lietuvos generaliniu konsulu Tel-Avive, kur jis ir mirė 1935 metais.

Filosofijos daktaras Nachmanas Rachmilevičius buvo prekybos ir pramonės ministro pavaduotojas Slezevičiaus, Dovydaičio bei Galvanausko kabinetuose. Vokiečių okupacijos metu buvo žydų atstovas Vilniaus miesto Taryboje. 1918 m. buvo paskirtas Lietuvos Valstybės tarybos nariu. Taipogi buvo išrinktas į Steigiamąjį Seimą. Po S. Rozenbaum mirties buvo paskirtas Lietuvos generaliniu konsulu Palestinoje, konsulato įstaigoje Tel-Avive. Didžiulę Lietuvos vėliava, išdidžiai plečiančią prie jo gyvenamo namo, kur ir buvo konsulato biuras, buvo žinoma visame mieste. Jisai konsulo pareigas ėjo iki atšaukimo 1940 m. Po to pasiliko Palestinoje, kur ir mirė. Diplomatu būdamas, jis uoliai gindavo Lietuvos reikalus, ypač santykiuose su Lenkijos atstovais.

Maksas Soloveičikas buvo pramonininkų Soloveičikų šeimos, turėjusios Kaune lentpjūves, malūnus ir bravorus, narys. Baigė Ženevos universitetą, įsigijęs filosofijos daktaro laipsnį. Dar būdamas jaunas, apvažiavo Palestinoje bei kaimyninius kraštus, karas jį užtikio Vokietijoje. Po karo grįžo Lietuonon, kur buvo išrinktas Kauno miesto Valdybos prezidiumo nariu ir paskirtas žydų reikalų ministru Slezevičiaus kabinete. 1919 m. vasarą jis buvo Paryžiuje kaip Lietuvos žydų atstovas, komitete prie taikos konferencijos ir plačiai informavo apie Lietuvą bei joje gyvenančius žydus. Po to jis buvo pakviestas į Ernesto Galvanausko sudarytą kabinetą. Iki 1928 metų M. Soloveičikas veikė kaip ministras žydų reikalams. Jisai, rodos, mirė Berlyne apie 1930 metus. Beje, visa Soloveičikų giminė 1941 m. sovietų iš Kauno buvo deportuota, jie visi žuvo Rusijos gilumoje.

Kauno miesto vyriausiasis rabinas Abraomas Šapiro 1921 m. buvo iškviestas žydų organizacijų Amerikon su tikslu jiems išaiškinti situaciją Lietuvoje, viską, kas liečia žydus. Jis viešėjo didesniuose centruose ir sėkmingai supažindino Amerikos žydus su Lietuvos problemomis. Tuo pat laiku jis su dideliu pasiryžimu juos įtikino investuoti į Lietuvos žydų bankus. Ši bankų sistema, turėjusi skyrius beveik visose krašto apskrityse, kartu su Žydų (centrinio) banku Kaune, labai padėjo gana greitai laiku atstatyti karo nunokiotą krašto prekybą, pramonę ir amatus, sritis, kur jau nuo senų laikų žydai turėjo daug įtakos. Tai buvo didelis Šapiro nuopelnas. Tuomet jis buvo paskirtas vyriausiu Lietuvos rabinu. Šapiro buvo didelis patriotas ir asmeniškai pažinojo visus tris Lietuvos respublikos prezidentus. Ypač draugiškus ryšius jis turėjo su Antanu

Smetona, kurį jis pažinojo jau nuo prieškarinių laikų, būdamas dažnas svečias prezidentūroje. Rabinas Šapiro mirė Vilijampolės gėte, Kaune, 1943 metais.

Visi šie asmenys buvo gražiai paminėti 1921 m. „Lietuvos Respublikos kūrėjų, tautos kultūros ir meno darbininkų albume“, kur buvo įdėti ir jų portretai. Antras to veikalo leidinys buvo išleistas Vilniuje 1990 metais.

Be abejo, pirmasis žydas, užsienio ministerijos pareigūnas Lietuvos diplomatinėje tarnyboje, buvo Henrikas Rabinavičius, gimęs Šilalėje, Tauragės apskrityje. 1919 m. jis buvo priskirtas prie JAV misijos (fact finding mission) Lietuvai ir Latvijai, paskui – Lietuvos pasiuntinybės sekretorium Danijoje. Iš Kopenhagos po kelių mėnesių buvo paskiriamas pasiuntinybės sekretorium Londone. 1924 m. buvo paskirtas pasiuntinybės sekretorium Vasingtone, kur Lietuvos įgaliotas ministras buvo Kazys Bizauskas. H. Rabinavičius padėjo surasti pasiuntinybei namus, kuriuos Lietuvos vyriausybė nupirko 1925 m. ir kur dabar yra Lietuvos atstovybė. 1926-1927 m. jis buvo generalinis konsulas New Yorke, iš ten – paskirtas į pasiuntinybę Maskvon patarėju, kur Lietuvai pasiuntinys buvo žymus poetas Jurgis Baltrušaitis. Po kelių metų jis vėl buvo perkeltas į Londoną patarėju.

Sovietų Sąjungai okupavus Lietuvą, H. Rabinavičius persikėlė į New Yorką kartu su žmona ir dukra, kurios abi gerai kalbėjo lietuviškai. Jis labai draugavo su tuometiniu Amerikos lietuvių tarybos pirmininku Leonardu Šimučiu, kuris irgi buvo kilęs iš Šilalės. H. Rabinavičius buvo vienas iš tų asmenų, kurie organizavo istorinį Amerikos lietuvių veikėjų susitikimą su JAV prezidentu Rooseveltu 1940 m. rudenį. Jis laikomas vienu iš geriausių Lietuvos diplomatų. Mirė 1962 metais.

Kai buvo sukurta Lietuvos Užsienio reikalų ministerija (1919 m.), pirmoji sekretorė ten buvo žydaitė Arongauzaitė. Ji puikiai kalbėjo lietuviškai ir mokojo keletą svetimų kalbų – irgi dirbo kaip dokumentų vertėja. Siek tiek vėliau ji persikėlė į Klaipėdą, kur dirbo gubernatoriaus įstaigoje. Apie jos vėlesnį likimą neturiu žinių.

Jau Lietuvos nepriklausomybės metais uoliai dalyvavo valstybės reikaluose advokatas Jokūbas Robinsonas, kilęs iš Seirijų. Buvo baigęs Varšuvos universitetą ir įsigijo advokato teises Lietuvoje. 1922 m. buvo išrinktas į Seimą, kaip žydų frakcijos vedėjas. 1931-1933 m. tarnavo kaip užsienio reikalų ministerijos juridinis patarėjas, 1932 m. – juridinis patarėjas Klaipėdos krašto statuto aiškinimo byloje, Hagos tarptautiniame tribunole, kur Lietuvos teisėjas buvo M. Roemeris. Tą bylą Lietuva laimėjo ir J. Robinsonas ten daug pasidarbavo, rinkdamas argumentus bei reikalingą dokumentaciją. Kartu su diplomatais Bačkiiu, Natkevičiumi, su karo atašė Paryžiu, pulkininku Lanskorskiiu įsteigė Kauno Tarptautinės teisės mokslo draugiją. Skaitė paskaitas Vytauto Didžiojo universitete. 1934 m. parašė lietuvių kalba veikalą „Klaipėdos krašto konvencijos komentaras“. Paliko Lietuvą legaliai prieš pat sovietų okupaciją. Profesoriavo Kolumbijos universitete, New Yorke, vėliau buvo JAV patarė-

Nurenbergo teisme, karo nusikaltėlių byloje. Buvo Izraelio misijos prie Jungtinių Tautų patarėjas (1948-1957 m.), turėjo daug ryšių su Amerikos lietuvių veikėjais. Mirė 1977 m. New Yorke.

Plačiai žinomas Kauno pramonininkas Kurtas Tilmansas taipogi buvo žydų kilmės. Jo senelis atvyko į Kauną iš Koelno Vokietijoje apie 1870 metus ir atidarė mažą vinių dirbtuvėlę. Toji dirbtuvė išaugo į didžiulę įmonę Kauno priemiesty, Karmelituose, ir 1914 m. buvo didžiausias fabrikas Lietuvoje, gaminantis vinis ir sraigtus Rusijos rinkai.

Vokiečių okupacijos metu, 1915 metais, Tilmansų gyvenamajame name Kaune, Griunvaldo gatvėje, buvo įsikūręs vokiečių kariuomenės Ober-Osto štabas, vadovaujamas generolų Ludendorfo ir Hindenburgo. Tokiu būdu, K. Tilmansui teko gerai susipažinti su Hindenburgu, ir jis su juo susidraugavo. Kai pastarasis buvo išrinktas prezidentu prieš hitlerinę Vokietijoje, K. Tilmansas su juo dažnai kalbėjosi Lietuvos reikalais, virto lyg ir neoficialiu Lietuvos patikėtinu Vokietijos prezidentūroje. Jis uoliai gynė Lietuvos reikalus ir, galima sakyti, jo dėka tuo metu Lietuvos-Vokietijos santykiai vystėsi gana patenkinamai.

Per 1930-1940 metus jis buvo paskirtas Olandijos garbės konsulu Lietuvoje. Jo gyvenamoji vieta Kaune tapo užsienio atstovų sambūrių centru; vykdydamas tas funkcijas, jis visuomet palaikydavo Lietuvos poziciją tarptautinėje arenoje. Lenkų Ultimatumo laikų, 1938 m., jis, tuometiniam užsienio reikalų ministrai Lozaraičiui pavadus, keliavo po Europos kraštus kur, Olandijos vyriausybei tarpininkaujant, siekė Lietuvai moralinės paramos.

K. Tilmansas išvyko iš Kauno legaliai 1940 m. birželio 15 d. vakare Berlyno traukiniu, kai miestas jau buvo sovietų užimtas. Jis pergyveno karą Vokietijoje, kur jam pavyko nusišlėpti žydų kilmę ir kur jis ir mirė 1945 metais.

Baigiant reikia paminėti dar du Klaipėdos krašto žydus, daug nusipelnčius Lietuvai – Rudolfą Volsonoką ir Nataną Naftalį. Volsonokas buvo žurnalistas, 1920 – 1924 m. dirbo Užsienio reikalų ministerijoje referentu, po to buvo paskirtas Lietuvos Telegrafų agentūros – „Eltos“ – atstovu Dancige ir Karaliaučiuje. Klaipėdoje jis redagavo gubernatoriaus įstaigos leidžiamą dienraštį vokiečių kalba ir buvo gubernatorių patarėjas. Visuomet gindamas Lietuvos reikalus, jis tokiu būdu dažnai susilaukė vokiečių nelaimonės. Naciams įsigalėjus, jis jau 1938 m. persikėlė į Kauną ir vertėsi žurnalistika. Uždarytas į Vilijampolės gėtą, tenai veikė pogrindy ir kurį laiką vadovavo organizacijai, kuri stengėsi gauti žydus per Liepojos ir Ventspilio uostus su latvių žvejų pagalba į Gotlando salą ir Švediją.

R. Valsonokui pasisekė pergyventi nacius ir jis mirė jau po karo, 1946 metais. Natanas Naftalis, gimęs Klaipėdos mieste, buvo aukštai vertinamas vokiečių kariuomenės karininkas, didžiausios Klaipėdos lentpjūvės savininkas, geras medžių plukdytojas bei medienos produktų žinovas, tais reikalais dažnai dalyvavo tarptautiniuose pasitarimuose, kur visada gindavo Lietuvos interesus, kurį laiką buvo Klaipėdos krašto direktorijos patarėjas. Vokiečiams atplėšus Klaipėdos kraštą, 1939 m., jo lentpjūvė buvo nusavinta ir jis persikėlė į Kauną. N. Naftalis buvo nacių iš Vilijampolės gėto išvežtas į Dachau koncentracijos stovyklą netoli Muencheno, kur jis mirė

Pianistai Sonata ir Rokas Zubovai Detroitėje vykusiame Kovo 11-sios minėjime atliko meninę programos dalį.

Nuotr. Jono Urbono

NUOTAIKĄ PRASKAIDRINTI MUMS PADEDA MUZIKA

P. PALYS

Buvusiuose Šalčininkų dvorūmuose, pastatytuose 15-tojo šimtmečio pradžioje, dabar yra įsikūrusi Meno ir muzikos mokykla. Pastaruoju laiku ten vyksta rūmų restauracija. Restauracijos paramai, kovo 1 d. įvyko koncertas, kuriame programą atliko Vilniaus styginis kvartetas. Koncerto metu skambėjo Haidn, Schubert ir Naujalio kompozicijos. Įdomu tai, kad to koncerto pradininkas buvo Vokietijos nepaprastis ir įgaliotas ambasadorius Lietuvai Reinhard Krauss. Be jo į koncertą atsilankė JAV, Anglijos, Danijos ir Švedijos ambasadoriai.

Visiems į koncertą atsilankiusiems padėkojęs, Seimo narys Zbignevas Semenovičius pasakė, jog nesa niūrių laikų, esą tik kai kurie niūriūs žmonės, bet nuotaiką, praskaidrinti mums padeda muzika.

Šalčininkų muzikos ir meno mokykloje yra mokama lietuvių, lenkų ir rusų kalbomis. Ten ir mokosi tų tautybių mokiniai. Mokyklos direktorius – V. Bogdanovičius. Dirba įvairių tautybių mokytojai.

Moksleivių dainų šventė neįvyks

1996 ar 97 metais Lietuvoje buvo planuota suruošti Moksleivių dainų šventę. Bet Švietimo ir mokslo ministerija mananti, kad tokią šventę suruošti dėl ekonominių nedateklių galimybės nesa. Vietoje to, keturiuose ar penkiuose didesniuose miestuose (Klaipėdoje, Šiauliuose, Anykščiuose), būsimosios rengtose regioninės šventės ir Mažoji, vienos dienos dainų šventė, Kalnų parke, Vilniuje.

Pagal Liaudies kultūros centro apklausą, jeigu Moksleivių dainų šventė būtų galėjusi įvykti, joje būtų dalyvavę 233 jaunučių 84 vaikų, 25 mergaičių, 4 berniukų, 18 mišrių ir 29 pučiamųjų orkestrai. Vis dėlto tai yra labai įspūdingi skaičiai! Liepos mėnesį Tartu ir Rygos miestuose įvyks Baltijos ir Skandinavijos kraštų akademi-

badu.

Visi čia minėti asmenys buvo taurūs žmonės, dideli Lietuvos patriotai, daug kuo pasidarbavę Lietuvos labui ir gerovei. Jie užima tvirtą vietą šio amžiaus Lietuvos istorijoje, ir mes neturėtumėm jų užmiršti.

rų chorams ir Povilas Gylis – mišriems chorams.

Už nuopelnus puoselėjant chorinę kultūrą, šventės garbės dirigentų vardai buvo suteikti prof. Konradui Kaveckui, prof. Lionginui Abariui, prof. Antanui Jozėnui, doc. Pranui Sližiui ir Benediktui Macikėnui.

Studentų koncertai

Paskutiniųjų aštuonerių metų bėgyje Muzikos akademija su Valstybine filharmonija ruošia „Atžalyno“ koncertus. Tuose koncertuose dalyvauja patys gabiausieji Muzikos akademijos, M.K. Čiurlionio J. Naujalio mokyklų muzikos studentai. Koncertuose groja ir Valstybinis orkestras. Anksčiau „Atžalyno“ koncertai vykdavo akademijos salėje. Vasario 23 d., pirmą kartą, koncertas buvo atliktas Filharmonijos salėje. Tas parodo didelį koncertuojančių studentų pajėgumą. Jauniesiems muzikantams pasirodant didžiojoje salėje, talkina patyrę dirigentai.

Rugsėjo mėnesį Filharmonijos salėje įvyks koncertų ciklas, skirtas M. K. Čiurlionio kursui.

Susidomėjimas tarptautiniais konkursais

Spalio 1-20 d., Varšuvoje įvyks XIII tarptautinis F. Šopeno pianistų konkursas, kuriam jau dabar intensyviai ruošiamasi. Tai bus bene seniausias renginys, pirmą kartą įvykęs 1927 m. Tame konkurse teisėjų sudėtį sudarys pasaulyje žinomi pianistai, daugumoje buvę to konkurso laimėtojai. Konkurso laimėtojas bus apdovanotas aukso medaliu ir gaus 25,000 dolerių. Antros vietos laimėtojai skirta 20,000, o trečios – 15,000 dolerių.

Kitas, nemažiau svarbus tarptautinis, Karalienės Sonja vardo vokalinis konkursas įvyks Norvegijoje. Konkursas dedikuotas geriausiajam norvegų sopranui Kirste Flagstad, 100-tųjų gimimo metinių proga. Konkurso galės dalyvauti įvairių balsų dainininkai. Pirmos vietos laimėtojai skiriama 125,000 norvegų kronų (viena krona – apie 64 Lietuvos centai).

Susidomėjimas konkursais, Lietuvos pianistų ir vokalistų tarpe, yra labai didelis, patys geriausi iš jų konkursuose rengiasi dalyvauti.

American Travel Service kviečia visus pasinaudoti mūsų agentūros specialiomis kainomis skrendant SAS oro linija:

1. Skrydžiai balandžio ir gegužės mėn. Čikaga / Vilnius / Čikaga.
2. Keliaujant su sportininkais - liepos 26 ir 27 d. iš Čikagos, Clevelando, Detroito ir New Yorko.
3. Ekskursijos į Lietuvą, - gegužės, birželio, liepos ir rugpjūčio mėnesiais.

Naujų Metų kelionė Norway laivu. Norwegian Cruise Lines, Karibų jūroje įskaitant skrydžius iš įvairių JAV miestų \$1,350.00

Dėl kainų ir smulkesnės informacijos prašome kreiptis į mūsų raštinę. Visų kelionių vietos ribotos.

American Travel Service

9439 S. Kedzie, Evergreen Park, IL 60642
Ph. 708 422-3000 Ph. 800 422-3190
FAX 708 422-3163

**JAV LB Krašto Valdybos
Socialinių Reikalų Taryba**
2711 West 71st Street, Chicago, Illinois 60629
(312) 476-2655 • Fax (312) 436-6909

VYRESNIO AMŽIAUS ŽMONĖS IR NAMŲ MOKESČIAI

Gyvenime atsitinka įvairių nelaimių ir kartais vyresnio amžiaus žmonės, kurie nebeuždirba daug pinigų, o gyvena tik iš pensijos, yra sunkumų užsimokėti įvairius mokesčius. Valdžia dažnai duoda įvairių lengvatų vyresnio amžiaus žmonėms. Viena tų lengvatų yra pagalba apmokėti nuosavybės mokesčius. Prieš 12 metų pradėta programa „Real Estate Tax Deferral Program“ padeda vyresnio amžiaus žmonėms, kurie atitinka šios programos nuostatas, atidėti visą ar dalį nuosavybės mokesčių vėlesniam laikui. Tai yra mažo nuosimčio paskola, kurią reikia apmokėti, skolininkui mirus arba savininkui pardavus namą. Šios programos paskolos – mokesčių mokėjimo – tax deferral – nuosimtis šiuo metu yra 6%.

Kad galėtumėte šia lengvata-paskola pasinaudoti jūs turite:

- būti 65 metų arba vyresnis iki birželio mėn. tų metų, kuomet jūs duosite tai lengvatai prašymą;
- jūsų, kaip vyresnio amžiaus asmens, pajamos turi būti mažesnės negu \$25,000 per metus;
- jūsų nuosavybė turi būti naudojama tikiai jūsų apsigyvenimui, nuosavybė, kuri jums neduoda jokių pajamų;
- namo pirkimo dokumentai turi būti jūsų arba jūsų ir jūsų sutuoktinio vardu;
- savo nuosavybės name jūs turite būti išgyvenę bent 3 paskutinius metus;
- nuosavybė negali turėti jokių namo mokesčių skolų;
- turite turėti savo nuosavybei draudimą, bent tai paskolintai sumai.

Paskolinami-atidedami (deferred) nuosavybės mokesčiai yra galimi tik nuo 80% jūsų nuosavybės „equity“. Jūsų nuosavybei bus uždeda užšaldymas (lien), kol ši paskola ateityje bus grąžinta, nes valstija moka mokesčius už jus. Prašymus šiai lengvatai galima paduoti tikiai nustatytu laiku, būtent: nuo sausio 1 iki kovo 1 d. kiekvienais metais. Asmenys, kurie atitinka šiai programai ir nori ja pasinaudoti, turi kreiptis į savo apskrities mokesčių įstaigą. Asmenys, kurie gyvena Cook apskrityje, gali skambinti šiuo telefonu 312-443-6204 ir prašyti specialių „Real estate Tax deferral“ formų.

Asmenys, kurie nori įsijungti į šią programą, turi žinoti, kad „Tax Deferral Program“ yra visiškai skirtinga nuo naujos „Senior Citizens Tax Freeze“ programos, kuri neseniai buvo paruošta.

Nuosavybės mokesčių užšaldymo programoje gali dalyvauti vyresnieji, kurių visos šeimos pajamos yra mažesnės negu \$35,000 per me-

tus. Asmenys, kurie jau gauti „Senior Citizens Homestead Exemption“ vyresnio amžiaus namų savininkų mokesčių nuolaidą, paštu gaus laiškus, kuriuos turės atsakyti iki š.m. birželio - liepos mėn. Asmenys, kurie dar nėra 65 metų, „Tax Freeze“ programoje galės dalyvauti tada, kai paduos prašymus „Senior Citizen Homestead Exemption“ programai. Taip pat reikia žinoti, kad kiekvienoje valstijoje yra nustatyta skirtinga data, kuomet reikia paduoti „Tax Freeze“ prašymus.

Naudotasi įvairia medžiaga, gaunama iš valdžios.

„SOCIAL SECURITY“ Administracijos pranešimas

Jeigu esate 60 metų arba vyresnis ir kol kas negaunate savo uždirbtos iš „Social Security“ pensijos, tai jau gavote, ar netolimoje ateityje gausite informaciją, kiek šias 1995 metais išėję į pensiją gautumėte dolerių.

Pagal naują įstatymą „Social Security“ įstaiga turi kiekvienam asmeniui, sulaukusiam šiais metais 60 metų arba daugiau, kurie pagal savo „Social Security“ numerį yra išdirbę ir įmokėję į pensijos fondą, išsiuntinėti pranešimus, kokio didumo būtų jų čekis, išėjus šiais metais į pensiją.

„Social Security“ įstaiga praneša, kad šią informaciją jau pradėjo siuntinėti vasario mėn. pagal gautus adresus iš „Internal Revenue Service“. Ši informacija turi būti išsiuntinėta iki rugsėjo 30 dienos.

Asmenys, kuriems priklauso gauti šią informaciją, bet iki šiol jos negavo, prašomi skambinti šiuo nemokamu numeriu 1-800-772-1213, ir prašyti formos SSA-7004.

Jeigu jums atsiųstoje formoje yra įsivėlus klaida dėl uždarbio dydžio – neteisinga suma įrašyta ar pan., tuo atveju susisieki su savo darbdaviu ir išsiaiškinkite. Kitu atveju įvairias pastebėtas klaidas prašo pranešti tiesiog „Social Security“ įstaigai.

Ateityje, pradedant š.m. spalio mėn., asmenims, kurie tais metais sulauks 60 metų, bus siuntinėjama pajamų ir pensijos informacija.

„Social Security“ įstaigos informacija.

Birutė Podienė ir

Birutė Jasaitienė.

„GYVASIS TESTAMENTAS“ ARBA „LIVING WILL“

Kada žmogus sveikas ir jaunas, retai galvoja apie ligas ir mirtį. Tačiau tai geriausias laikas pagalvoti ir sveiku protu apspręsti, ką jūs norėtumėte, kad jūsų artimieji, draugai ar

gydytojai darytų, jeigu susirgtumėte nepagydoma liga, prarastumėte sąmonę arba būtumėte nepagydomai sužeistas kokioje nelaimėje.

Šiais moderniais laikais žmogus gali įvairių mašinų, įvairios modernios technikos būdu būti išlaikytas gyvas labai ilgai. Tačiau ar tai yra reikalinga, jeigu tas negrąžina sveikatos ir atjungus nuo mašinų, žmogus miršta? Ar jūs norėtumėte, kad jūsų vaikai, ar jūsų artimieji tokį sunkų sprendimą turėtų padaryti? Šiuo metu visos Amerikos valstijos „Gyvybės testamentą“ (Living will) respektuoja ir turi įstatymus, kurie tai prižiūri. „Gyvybės testamentas“ jūs surašote savo norus, ką norite, kad gydytojai darytų, jeigu jūs būsite kritiškoje mirtinoje būklėje. Ar jūs norite, kad jūsų gyvybę pratęstų mašinų pagalba, ar norite kad jums būtų duodamas maistas per žarnelę, ar, kad širdžiai sustojus, ji būtų bandoma atgaivinti ir t.t.

Šio testamentio vykdymas įsigalioja tada, kada jūs neturite sąmonės ir pats jau negalite

nuspręsti savo gyvybės pratęsimą ar nepratęsimą reikalo. Šito dokumento sudarymas neužima daug laiko, daug nekainuoja. Todėl, jeigu dar jo neturite, tai jau šiandieną planuokite jį parašyti.

Jeigu norite patarimo, kaip tai padaryti, kreipkitės į Socialinių reikalų raštinę – „Sekyčioje“.

Birutė Jasaitienė

JŪSŲ NAMAI PAKANKAMAI APDRAUSTI

Amerikoje viską apdraudžiam: namus, gyvybes, daiktus ir t.t. Įstaiga Marshall & Swift, iš Bridgewater NJ, kuri įkainuoja – suteikia informaciją draudėjams apie pastatų vertę, sako, kad Amerikoje du trečdaliai namų yra nepakankamai apdrausti, maždaug vidutiniškai 35% mažiau apdrausti, negu iš tikrųjų turėtų būti.

Čia būdai pasitikrinti, ar jūsų nuosavybė yra pakankamai apdrausta:

1. Nepasitikėkite namų apdraudos agento pasiūlymu, kokios namo apdraudos jums reikia. Pasamdykite namų įvertintoją, kuris galėtų nuspręsti, kiek kainuotų jūsų namo atstatymas, o ne jo pardavimo vertę (market value). Senas – istorinis namas besikeičiančioje kaimynystėje gali turėti mažą pardavimo vertę, bet atstatyti tokio namo, pvz., ažuolines grindis, gali kainuoti iki 12 dol. už pėdą.
2. Būkite tikri, kad atstatymo kaina (replacement cost) yra garantuota. Ta garantija reiškia, kad jūsų apdraudėjas automatiškai pakels jūsų apdraudą namui, laikantis vis augančių statybos kainų.
3. Pasiteiraukite savo miesto

DRAUGAS, šeštadienis, 1995 m. gegužės mėn. 6 d. 5

savivaldybės įstaigoje (town hall), ar jūsų apylinkė yra įsijungusi į federalinės valdžios potvynių apdraudos programą. Jei taip, išsilykite tokią apdraudą. Apdraugos agentai parodo valdžios potvynių apdraudą už maždaug 100-350 dol. metams. Nelaukite, kada tornadas ar uraganas pas jus atūs. 1994 m. rugpjūčio mėn. Kongresas pratęsė draudimo įsigaliojimo laiką nuo 5 iki 30 dienų. Taigi jūs negalite išsigyti apdraudos tada, kai potvynio pavojus jau čia pat.

4. Pasikalbėkite su savo apdraudos agentu. Jeigu jo kelis metus nematėte, tikriausiai jū-

sų apdrauda yra per maža. Naudotasi medžiaga iš „Chicago Tribune“ (Nov. 1994)

Aldona Šmulskienė ir
Birutė Jasaitienė

• Klaipėdoje pagal kun. Edmondo Putrimo iš Kanados projektą, kovo 19 d. buvo įsteigtas Telšių vyskupijos dvasinės pagalbos centras, kuris nori jaunoliams ir jų šeimoms nariams teikti profesionalią dvasinę moralinę, emocinę ir psichologinę paramą, kurti gailestingumo organizacijas bei savipagalbos grupes.

PAGALBA LIETUVAI KONFERENCIJOS PROGRAMA 1995 m.

Penktadienis, gegužės mėn. 12 d.

7:00 v.v. Susipažinimo vakaras
Sekyčio salėje, 2711 W. 71st St., Chicago, Illinois

Šeštadienis, gegužės mėn. 13 d.

Šv. Kazimiero vienuolynas
2601 W. Marquette Rd., Chicago, Illinois

8:00 v.r.

Registracija

9:00 v.r.

Atidarymas

9:15 v.r.

„Labdaros organizacijos modelis“ – dr. Vytautas Narutis

ir Jurgis Lendraitis

10:15 v.r.

„Lėšų telkimas kitataučių tarpe“ – Gražina Liautaud

11:15 v.r.

Diskusiniai būreliai

1:00 v.p.

Pietūs

2:00 v.p.p.

„Darbo jėgų pritraukimas“ – tėv. Antanas Saulaitis, SJ

3:00 v.p.p.

„Ryšiai/Bendravimas su JAV valdžios instancijomis“ – U.S. A.I.D. atstovas

4:00 v.p.p.

Diskusiniai būreliai

6:00 v.v.

Vakarienė

7:00 v.v.

„Žvilgsnis iš Lietuvos“ – Regina Švobienė

Sekmadienis, gegužės mėn. 14 d.

8:00 v.r.

Šv. Mišios

Marquette Parko parapijos bažnyčioje

69th St. & S. Washtenaw Ave., Chicago

Uždaromasis posėdis

9:30 v.r.

Šv. Kazimiero vienuolynas, 2601 W. Marquette Rd., Chicago, IL

• Diskusinių būrelių išvadų pristatymas

• „Atelitis perspektyvos“ – dr. Linas Sidrys ir Jūratė Budrienė

12:00 v.p.p.

Konferencija baigiasi.

Diskusiniai būreliai:

Medicininė parama – vadovauja Robert S. Boris

Pagalba/parama suteikiama:

1. **Valkama/Selmons** – vadovauja Daiva Veitaitė-Neidhardt

2. **Studentams** – vadovauja dr. Arvydas Žygas

3. **Nuolatiniams** – vadovauja Jeanne Dorr

4. **Invalidiams** – vadovauja Apolonijs Steponavičienė

5. **Seneliams** – vadovauja ses. Margarita Bareikaitė

Konferenciją ruošia

JAV LB SOCIALINIŲ REIKALŲ TARYBA

Prašome registruotis iš anksto skambinant šiais telefonais:

(312) 476-0664; (312) 476-2655; (312) 436-0197

(fax: 312/436-6909).

KAIRYS BALTIC EXPEDITING

**Greitai ir garantuotai pristato dolerius gavėjui |
rankas, atsiunčia Jums pasirašytą pakvitavimą.
Mažiausia pristatoma suma \$200.**

* Pristatymas bet kur Lietuvoje \$12 + procentas už siųstą sumą.

* 4% iki \$2,000 ir 3% virš \$2,000. Siunčiant didesnes sumas ir yra nuolaidų.

* Palikimus galime nuvežti | Lietuvą ir sutvarkyti reikalus pas notarą.

* Atsiųskite gavėjo ir siuntėjo vardus, pavardes, adresus, telefono numerius, jei yra.

* Taip pat mes pristatome ir Lietuvoje sudarytus maisto paketus. Rašykite, atsiųsim kainoraštį.

* Pašto perlaidas (m/o) arba asmeniškai čekius siųskite:

Kairys Baltic Expediting

517 Fruitland Rd.

Stoney Creek, Ont.

Canada M8E 5A6

Tel. 905-643-3334 / Fax. 905-643-8980

INTERNATIONAL

9525 South 79th Avenue, Hickory Hills, IL 60457

1995 METAIS Kviečiame pasinaudoti mūsų kelionėmis po Lietuvą ir kitas
PABALTIJOS RESPUBLIKAS. ŠIAIS METAIS SIŪLOME 26 SKirtingas išvykas:

Lithuanian Highlights			
DEPARTURE	NEW YORK	CHICAGO	
May 3	\$1628	\$1678	
May 10	\$1780	\$1785	
May 28	\$1628	\$1678	
June 14	\$1685	\$1645	
July 12	\$1685	\$1645	
July 28	\$1765	\$1615	
August 12	\$1765	\$1615	
August 30	\$1765	\$1615	
September 2	\$1685	\$1645	
September 6	\$1765	\$1615	

Lithuania in a Nutshell			
DEPARTURE	NEW YORK	CHICAGO	
April 6	SOLD OUT	N/A	
April 29	\$1665	\$1625	
June 9	\$1580	\$1630	
August 19	\$1715	\$1765	
September 16	\$1443	\$1493	

In the Footsteps of Baltic Jews			
DEPARTURE	NEW YORK	CHICAGO	
September 6	\$1809	N/A	

Lithuania - Land of Shrines			
DEPARTURE	NEW YORK	CHICAGO	
October 1	\$2035	\$2085	

Baltic Treasures			
DEPARTURE	NEW YORK	CHICAGO	
May 11	\$2482	N/A	
May 31	\$2672	\$2732	
July 20	\$2667	N/A	

ATSTOVUJAME VISAS AKREDITUOTAS PASAULIO ORO LINIJAS. JUMS PAGEIDAUJANT, GALIME
IŠRAŠYTI LĖKTUVŲ BILETUS MŪSŲ RAŠTINĖSE VILNIUJE, KAUNE IR PANEVŽYJE. APMOKĖJIMAS
GALI BŪTI AMERIKOJE, ARBA LIETUVOJE. GARANTUOJAME ŽEMIAUSIAS KAINAS IR UŽTIKRINTĄ
PATARNAVIMĄ.

VISAS KELIONIŲ REIKALAIŠ - BILETAIS, ATOSTOGOMIS PO VISĄ PASAULĮ, KELIONĖMS LAIVU,
TRAUKINIŲ, LĖKTUVŲ - Kviečiame kreiptis | MUS IR MES MALONIAI IR PROFESIONALIAI APTAR-
NAUSIME VISOSE MŪSŲ RAŠTINĖSE.

INTERNATIONAL

GEDIMINO PROSPEKTAS NR. 37
VILNIUS, LIETUVA
TEL: (370) 2-223-147

S. DAUKANTO 21
KAUNAS, LIETUVA
TEL: (370) 7-209-749

LAISVĖS a. 26-209
PANEVŽYS, LIETUVA
TEL: (370) 54-306-75

ATLANTA IMPORT-EXPORT INC.
Greitas ir saugus pristatymas
TIESIAI Į NAMUS
Mūsų raštinės:
447 S. Correy Ave., St. Pete Beach, FL 33706 Tel. (813) 363-7700
639 East 185th St., Euclid, OH 44119 Tel. (216) 481-0011
52 Feagles Rd., Warwick, NY 10990 Tel. (914) 258-5133
Rochester, NY Tel. (716) 232-4111
Pittsburgh, PA Tel. (412) 481-6222
(312) 434-2121 1-800-775-SEND
2719 West 71st Street, Chicago, IL 60629

JAV LB Ekonominių Reikalų Taryba Informacijos Skyrus

Algirdas Rimas, 1711 Wainwright Dr., Reston, VA 22090
tel. 703) 471-1711

EKONOMIKOS ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Specialistai skeptiškai vertina Vakarų Europos konsultantus

Europos Sąjungos plėtros programa, PHARE, jau ilgą laiką dirba Lietuvoje. Pastaruoju metu, ši PHARE programa, pasamdžius Vakarų Europos konsultantus, atliko investicijų galimybių tyrimus Lietuvos tekstilės, elektronikos ir elektrotechnikos pramonės. Projektai buvo atlikti naujai Lietuvos investicijų agentūrai padėti. Dar bus tirama grūdų pramonė.

Pagal čia gautas žinias, elektros ir elektrotechnikos studijos išvados, pateiktos vieno britų konsultanto, buvo, kad dabartiniai tų pramonės trūkumai yra nereikšmingi ir greitai įveikiami. Pozityviai įvertino Lietuvos esančią technologiją ir specialistų kompetenciją. Ekspertas siūlė orientuotis į Rytų rinką, nes ji esanti pati didžiausia ir dar neatskleista.

Tačiau pramonės ir prekybos ministerijos specialistai sutiko šį įvertinimą gan skeptiškai. Jonas Šatkus, elektronikos ir elektrotechnikos departamento direktorius, teigė mūsų korespondentui, kad daugelis tokių užsienio konsultantų parodo labai žemus praktinius darbo rezultatus ir jaučiasi tendencija neskatinti Lietuvos pramonės atgaivinimo, „nes niekam nereikalingi konkurentai“. Panašiai neigiamai įvertino tyrimus ir Šiaulių „Taurė“ bei Kauno „Bangos“ vadovai. „Bangos“ direktorius Valiulis, pareiškė, kad „patirtis rodo, jog užsienio šalis skiria tuos pinigus ne tam, kad ka nors padarytu, o tam kad parodytu jog kažkam skiria tuos pinigus. Surenka žmones, šie atvažiuoja, tuos pinigus išleidžia, surašo išvadas, kurios visiems seniai aiškios, ir viskas tuo baigiasi“. „Lietuvos aidas“ skundėsi, kad konsultantų darbus mažai kas koordinuoja. Juos siunčia ir pasaulio bankas, ir tarptautinis valiutos fondas, įvairios šalys. Todėl jie dažnai vienas kitą dubliuoja ir tik atvažiavę pradeda darbą nuo nulio.

Šiuo metu Lietuvoje nuolat dirba 25 Europos Sąjungos konsultantai. Visi jie dirba tik ministerijose arba jų padalinuose. Pastoviai lankosi dar apie 40 kitų konsultantų. Pagal PHARE programą, Lietuvai šiemet skirta per 40 milijonų dolerių (tuo metu JAV plėtros išlaidos numatytos apie 14 milijonų dolerių). PHARE dirba įvairiose srityse. Į tai įeina infrastruktūra, ekonomikos plėtra, žemės ūkio, privatizavimo, mažų ir vidutinių įmonių veiklos skatinimas ir bankininkystė.

Lietuvos įmonių bankrotai tiriami

„Lietuvos rytas“, cituodamas Gediminą Rainį, Ekonomikos tyrimų centro ekspertą, rašė, kad nuo 1990 m. Lietuvoje dėl įvairių priežasčių jau likviduota 24,000 įmonių. Dauguma yra maisto, statybinių medžiagų mašinų gamybos pramonės įmonės bei paslaugų ir prekybos bendrovės. Pasak Rainio, dažniausiai bankrutuoja buvusios įmonės, kurių produkcija buvo vežama tik į Rytus.

Manoma, kad pagrindinės priežastys, lemiančios bankrotus, yra prieš porą metų nekonvertuoti Nepriklausomų valstybių sandraugos šalių pinigai, sumažėjusi Lietuvos žmonių perkamoji galia, mokios paklausos sumažėjimas Rytuose, dideli kreditų kaštai. Prisideda ir vadovų nekompetentingumas, neūkiškumas, o dažnai ir savanaudiškumas.

Pradžioje 1994 m. įmonių skolos sudarė arti 91 milijonų litų (23 milijonus dolerių), o pabaigoje maždaug – 88 milijonų litų (22 milijonus dolerių). Didžiausios skolos būna komerciniams bankams (35 procentai), tiekiams (29 proc.), valstybiniais fondams (18 proc.).

Kur tas Būtingės terminalas?

Akinė bendrovė, „Būtingės nafta“, kuri turi statyti jau seniai lauktą naftos terminalą, dar viešai nėra registruota. Bendrovės generalinis direktorius Vladislavas Gedvilas sakė, kad registruoti bendrovę ir įgauti tolimesnį darbų finansavimą trukdo Palangos savivaldybė. Ji dar neįdėjo savo dalies kapitalo į bendrovę pagal sutartį. Kai tik bus pinigai gauti, ir „Būtingės nafta“ registruota, ketinama išleisti 50 milijonų litų akcijų emisiją sutelkti pradžiai lėšų ir paskelbti statybos darbų konkursą. Tačiau Gedvilas, kalbėdamas per Lietuvos televiziją, abejojo, ar vienai Lietuvai pavyks rasti visas terminalo statybai reikalingas lėšas (per 200 milijonų dolerių). Jis sakė siūlęs vyriausybei tiems tikslams padidinti akcizo mokestį už naftos produktus iki 50 procentų. Premjeras Šleževičius neseniai žurnalistus spaudos konferencijoje patikino, kad žemės darbai terminalui prasidės jau gegužės mėnesį.

Dienraštis „Lietuva“ šia tema rašė labiau skeptišku tonu. Teigė, jog vienas neišvardintas Energetikos ministerijos pareigūnas jų korespondentui sakė, kad, kai buvo atsisakyta atiduoti Rusijos koncernui „Lucoil“ didžiausią akcijų dalį, rusai atsisakė visai dalyvauti šiame

Manhattan (NY) vyriausias prokuroras Robert Morgenthau (kairėje) š.m. vasario 17 d. priima Lietuvos gen. prokurorą pavaduotoją Artūrą Paulauską.

projekte. Manė, kad vargu ar Rusija eksportuotų naftą į Vakarų per Lietuvos terminalą. O užsienio investuotojai taip pat nenorėtų finansuoti statybos, kuri neturi ilgalaikių naftos transportavimo sutarčių. Tai, pagal pareigūną, Būtingės terminalas, nors ir būtų pastatytas, stovėtų be darbo ir būtų pasmerktas lėtai mirčiai.

Yra ir sėkmingų gamyklų

„Oruva“, viena akinė bendrovė Mažeikiuose, pradėjo gaminti ir parduoti dyzelinius variklius bei skalbimo mašinas. „Verslo žinios“ rašo, kad užsakovų yra. Vienas jų variklius naudos mini traktorius, o kitas – gaminant suvirinimo aparatus.

Skalbimo mašinos neautomatinės, bet kainuos tik 150 litų (apie 37 dolerių). Visas pagrindines dalis mažeikičiai gamina patys. Šios pigios mašinos konkuruos su panašiomis NVS šalių neautomatinėmis skalbimo mašinomis. Tokios mašinos yra negaminamos nei Vakarų šalyse, nei kitose Baltijos šalyse.

„Vernito“ akinė bendrovė Marijampolėje ketina eksportuoti savo akrilano verpalus į JAV. Pokalbyje su „Lietuvos rytu“ įmonės direktorius Rimantas Grabauskas sakė, kad „Vernito“ atstovai dalyvavo vienoje New Yorke vykusioje tekstilės mugėje ir jiems teko susitarti net su trimis JAV firmomis. Pagal Grabauską, lietuviški verpalai gali konkuruoti kokybe ir kaina su Korėjos bei Meksikos.

Marijampolietis yra turbūt vienintelis šiuo metu pastoviai dirbantis iš dešimties buvusių Sovietų Sąjungoje pastatytų panašių fabričių. Pernai buvo įgamybą įdėtos milijoninės apyvartinės lėšos. Eksportai į Vakarų sudarė 38 procentus.

Neskaitant JAV, buvo atrastos naujos rinkos Graikijoje, Portugalijoje ir Italijoje.

„Siūlas“, akinė bendrovė Biržuose, irgi pažangiai vertėsi linų tekstilės pramonėje. „Lietuvos rytas“ rašė, kad „Siūlas“ pelningai praplėtė savo produktų rūšis ir išnaudoja beveik 100 procentų gamyklos pajėgumo. Daugiausia eksportuoja į Vakarų Europą lino verpalus, audinius ir siūtus gaminius. Dirba pagal įvairių klientų užsakymus. „Siūlas“ šiemet išmokės savo akcininkams 30 proc. dividendus. Savo veiklą „Siūlas“ pernai finansavo iš savo pačių pajamų, neįimdamas jokių kreditų.

Vidmantas Gražinskas, „Siūlo“ direktorius, pasiskundė „Lietuvos rytui“, kad turi pirkti linų pluoštą, reikalingą kaip žaliavą, užsienyje (Ukrainoje ir Gudijoje), nes vietinė lietuviška produkcija daugiausia eksportuojama. Ja perka prancūzai ir austrai. Pasak Gražinsko, linų augintojams valstybė duoda subsidiją, vertą 70 proc. linų kainos.

Nusikaltimai prie verslininkus

„Lietuvoje“ pasirodė straipsnis, kuriame policijos ypatinių nusikaltimų vyresnysis viršininkas Gintautas Kudarauskas įvertina nusikaltimus prieš verslininkus Lietuvoje. Duodami ir statistikos duomenys. Jie rodo, kad tyčinės žmogžudystės Lietuvoje išaugo per ketverius metus net 133 procentais. 1990 metais buvo 224 žmogžudystės, o 1994 metais jų buvo 523. Verslininkai sudarė 5-6 proc. visų aukų ir daugiausia nukentėjo aplėšimuose.

Pernai dauguma verslininkų aukų kategorijoje susidarė iš taksi vairuotojų. Dar keletas žuvusiųjų aplėšimuose dirbo valiutos keityklose. Keturi buvo nužudyti už skolų negrąžinimą. Nors duomenų apie užpuolimus prieš reketuojamus verslininkus nebuvo duota, straipsnyje rašoma, kad nusikaltėliai vartoja smurtą, terorą ir sprogmenis, jei verslininkai atsisako mokėti duoklę.

Algis Rimas

FOR SALE
6 unit apt. bldg.
Evergreen Park, IL
4—2 bedrm. apts., 2—1
bedrm. apt. New roof, new
hot water heater. Ask
\$299,000
First Investment
R.E. Corp.
708-594-7900

MISCELLANEOUS

ELEKTROS
[VEDIMAI — PATAISYMAI]
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

10%—20%—30% pigiau mokėsit pas mus už apdraudą nuo ugnies, taip pat ir už automobilio draudimą.

FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

J K S CONSTRUCTION
„Shingle“ stogai ir visų rūšių apkalimai (siding): medžio, aluminiaus ir kt. Turiu darbo draudimą. R. Jankauskas,
tel. 708-969-2658.

VALOME
KILIMUS, BALDUS,
GRINDIS IR SIENAS
J. BUBNYS
737-5168

WAGNER
MAŠINOS RAŠTINĖMS
Parduoda • Taiso • Priedai
ir Reikmenys
Virš 75 metų
patikimas patarnavimas
TYPEWRITERS • COPIERS
FAX • CALCULATORS
5610 S. Pulaski Rd.
Tel. (312) 581-4111

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
GE/CA ATSTOVYBĖ
2348 W. 69th Street
Tel.: 312-776-1486

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS
IR MĖGĖJAMS

Daug sutaupysite, pirkdami čia jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis, ypatingai progai. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidaryta pirmadienį ir ketvirtadienį vakarais iki 8 valandos. Antradienį, trečiadienį, susikalsit lietuviškai.

3314 West 63rd Street
Tel. 776-8998

**MASTER PLUMBING
COMPANY**
Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai, pompoms. Išvalome užsikimšusius vamzdžius.
BEN SERAPINAS 708-636-2960

Dengiami stogai, kalamas
„siding“, bei atliekami namų vidaus remonto darbai. Skambinti **Sigitui: 312-767-1929.**

Kokybiškai atlieku vidaus ir lauko namų remontus, dažymą ir šiaip apyvokos darbus. Pigiai, greitai, sąžiningai. Turiu rekomendacijas. Kreiptis: 708-656-6599.

HERBALIFE
Tai gera priemonė išvalyti organizmą nuo šlakų, sureguliuoti kraujo spaudimą, sumažinti svorį, nervinę įtampą. Vėl būsite energingas ir žvalus!
Tel.: (718) 847-7452

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

OAK LAWN REALTY
6253 W. 95 St.
Oak Lawn, IL 60453
BALYS BUDRAITIS
Patarnauja įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime, mieste ir priemiesčiuose. Suinteresuoti skambinkite:
BUDRAIČIUI
Bus. 708-499-7000 Res. 312-778-3971
Fax. 708-499-7006 Pager 312-308-0307

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161
RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- MLS kompiuteriūrų FAX pagalba
- Nuosavybių kainavimas veltui
- Perkaime ir parduodame namus
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

Century 21 **KMIECIK REALTORS**
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.
DANUTĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į **Danutę Mayer**. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas, veltui.

NAMAS ATVIRAS APŽIŪRĖJIMUI
Klekv. sekmd. 1 v.p.p. — 5 v.p.p. arba susitarus; 5 mieg. kamb., 2 vonios; valg. kamb., didžiulė virtuvė; ištisas rūsys; blizgančios ažuolinės grindys. Kreiptis: **312-284-6521. Kalbėti angliskai**

Parduodamas nebaigtas statyti mūrinis namas Lietuvoje, Lazdijų rajone, gražioje vietoje, netoli miškas, ežeras.
Skambinti Kęstui: 708-361-9279

MARIE POWELL & ASSOCIATES, INC. REALTORS
BETTER HOMES & GARDENS®
3325 66th Street, N., St. Petersburg, FL 33710
BUS: (813) 381-2345 (800) FLA-REAL
RES: (813) 360-2329 FAX: (813) 343-5642

JOSEPH A. MIEZELIS
REALTOR®

HELP WANTED

SIŪLOME DARBUS!

Gail. seserų padėjėjoms, kompanijoms ir namų ruošos darbininkėms. Galima gyventi kartu arba atvykti į darbą ir išvykti. Kreiptis:

**All Care
Employment Agency**
Tel. 312-736-7900

CHEPOV DOMESTIC AGENCY
Ieškote darbo? Geros algos? Siūlome: namų ruošos, vaikų dąbojimo, kompanijonių darbus. Galima gyventi kartu.
241 N. Golf Mill, Rm. 321
Tel. 1-708-803-6439

RENATA'S AGENCY
Offers domestic jobs: housekeepers, babysitters for English speaking women. Full or part time. Good pay. Call and leave message, tel. 312-286-7267

FOR RENT

Išnuomojamas 5 kamb. 2 mieg. apšildytas bt.; šaldytuvas, ir virimo plyta; 71 St. ir Washtenaw apyl. \$425 | mėn. + 1 mėn. „security dep“ ir „lease“. Kreiptis į Almą: 312-476-8727.

Išnuomojamas apšildomas 4 kamb. 1 mieg. butas 67 & Kedzie apyl. \$355 | mėn. + „security“. Tel. 312-779-6193. Kalbėti angliskai.

Hickory Hills Plaza, 87 St. ir 88 Ave. Išnuomojamas patalpos krautuvėms, restoranui ir kambariai medikams bei kt. profesijoms. Prieinamos kainos, augantis rajonas. Sav. K. Vėlius suteiks jums reikalingas žinias skambinant tel. 708-627-4556.

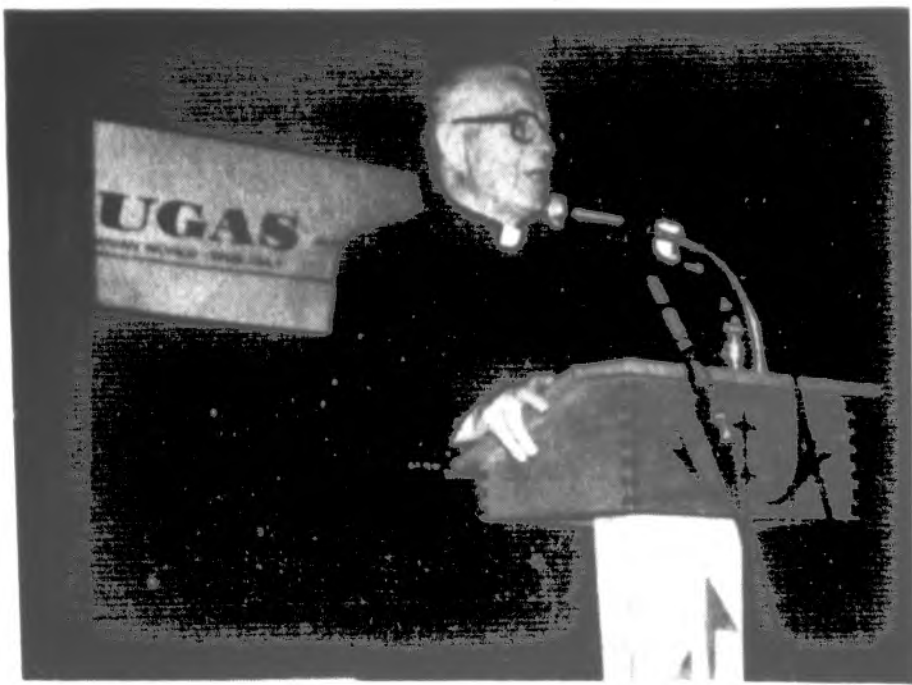
Išnuomojamas 2 mieg. butas, ant-rame aukšte, Marquette Pk. apyl. netoli vienuolyno. Su šiluma. Trys šimtai septyniadesimt penki | mėn. Tel. 312-925-8809.

IEŠKO BUTO

Ieškau išsinuomoti 4 kamb. bt. Brighton Pk. apyl. arba į Vakarų nuo Kedzie Ave.
Tel. 312-776-2745

„Vaiko tėviškes namų“ gyvenvietės prie Marijampolės vaizdelis.

Draugo fondo komiteto Los Angeles, CA, garbės pirmininkas prel. Jonas Kučingis kalba DF pavasarinės puotos metu balandžio 23 d. Šv. Kazimiero parapijos salėje.

Nuotr. Vl. Gilio

„Draugo“ red. D. Bindokienė kalba losangeliečiams Draugo fondo vajui ruošiamame pokilyje balandžio 23 d., Los Angeles, CA. Už jos matyti programos vadovas Vytautas Vidugiris.

Nuotr. Vl. Gilio

DRAUGO FONDO PAVASARIO POKYLIS

Draugo fondo pavasario vajui didelę dovaną — Pavasario pokylį — suteikė Los Angeles Draugo fondo vajeaus komitetas, vadovaujamas Vytauto Šestoko, Atvelykio sekmadienį. Pavasario pokilyje gausiai susirinkę kaliforniečiai, Draugo fondo nariai, rėmėjai ir svečiai fondo išdą padidino 6,000 dol. Pokylio meninę dalį atliko Los Angeles vyrų kvartetas be honoraro. Komitetas, su garbės pirmininku prelatu Jonu Kučingiu, daug darbo įdėjo ir „Draugo“ vyr. redaktore Danutę Bindokienę pasikvietė, kad pokylis suteiktų pavasarišką nuotaiką.

Visiems pokylio rengėjams, dalyviams ir kvartetui priklausau didelė Draugo fondo padėka. Turintieji \$1,000 įnašų yra Draugo fondo garbės nariai.

L.A. Pavasario pokylyje i DF įnešė:

Su 600 dolerių:

JAV LB Los Angeles apylinkė, per Juozą Pupį.

Su 300 dolerių:

Genovaitė ir Vytautas Plukas, Santa Monica, CA.

Su 200 dolerių:

Lisa ir Arūnas Barkus, Santa Monica.

Dr. Zigmas Brinkis, Los Angeles.

Juozas Dzenkaitis, Glendale.

Ruth ir John Gricius, Agoura Hills.

Prel. Jonas Kučingis, Los Angeles.

Laima ir Aleksas Kulnys, Rancho Palos Verdes.

Monika Lemberas, Santa Monica.

pusišką talką Draugo fondui.

Ši nelaukta banketo pasisekimą skiriu Jūsų visų nuopelnui, nes išvardinti visus „Draugo“ draugus šiandien yra neįmanoma.

Baigdamas norėčiau paskatinti ir tuos, kurie negalėjo bankete dalyvauti, ir tuos, kurie norėtumėte naujai įstoti ar papildyti savo įnašus, juos ir toliau įteikti Los Angeles DF komiteto nariams ar siųsti į Čikagą Draugas Foundation vardu.

Šis darbas bus tęsiamas ir toliau, visuose lietuvių telkiniuose Amerikoje ir kitur, tol, kol mes pasieksime galutinį tikslą ir „Draugo“ egzistenciją finansškai užtikrinsime ateities kartoms.

Pobūvį uždarė Vyt. Šestokas, išreiškdamas padėką visiems, kurie atsilankė į banketą ir savo aukomis parėmė Draugo fondą.

Padėką priklauso vyrų kvartetui ir akompaniatoriui muzikai R. Apeikytei už puikų dainų koncertą, atliktą nemokamai. Šios parapijos klebonas prel. dr. A. Olšauskas, suprasdamas renginio reikšmę, salę banketui davė veltui. Jam už tai DF vajeaus komitetas reiškia širdingą padėką.

Tačiau yra svarbu paminėti ir padėkoti visiems DF komiteto nariams bei jų padėjėjams. Šie žmonės daugiausia dirbo, plušėjo, pašventė daug laiko ir pinigų nepagailejo.

Štai jie, šventės rengėjai: Karolis Milkovaitis, Alfa Pažiūrienė, Ričardas Ringys su žmona, Angelė Vaičekauskienė su vyru Vytautu, Vytautas Vidugiris su žmona.

Padėką vaišių vyr. šeimininkei G. Plukienei ir jos talkininkams.

Padėką V. Giliui už jo visa-

kontaktą su „Draugo“. Jos asmeniškai dalyvavimas buvo pozityvus veiksnys ir DF naujų narių įstojimui.

Iškilmingai programai gerai ir sklandžiai vadovavo šio komiteto koordinatorių Vytautas Vidugiris. Atidarymo žodį tarė komiteto pirm. Vyt. Šestokas. Toliau buvo gen. Lietuvos garbės konsulo Vyt. Čekanausko ir šio vajeaus garbės pirm. prel. Jono Kučingio sveikinimo žodžiai.

Karolis Milkovaitis, vajeaus vicepirmininkas, pristatė susirinkusiems pagrindinę kalbetoją, „Draugo“ vyr. redaktore D. Bindokienę.

Ji savo išsamioje kalboje pasakė, daug pozityvių minčių ir įdomių fragmentų iš „Draugo“ straipsnių ir redagavimo eigos.

Garsusis Los Angeles vyrų kvartetas, akompanuojant muzikai Raimondai Apeikytei, atliko dviejų dalių muzikinę programą, kuri publikos buvo labai šiltai priimta.

Sužavėta publika pakartotinai plojimais iškviatė scenon bise dainomis, kvarteto dalyvius, muzikę ir red. D. Bindokienę. Visi buvo buvo apdovanoti gėlėmis.

Po prelato J. Kučingio maldos, vyko pietūs, kurių metu Vyt. Vidugiris pagerbė DF narius, anksčiau ar tą dieną jais tapusius.

Daugelio naujai įstojusių narių pavardės buvo praneštos visuomenei, visi kiti bus paskelbti „Draugo“ puslapiuose.

Draugo fondo vajeaus Los Angeles, CA, pirm. Vytautas Šestokas atidaro fondui paremti ruošą pokylį balandžio 23 d., šv. Kazimiero parapijos salėje.

Nuotr. Vl. Gilio

PIRMASIS DRAUGO BANKETAS LOS ANGELES,

VYTAUTAS ŠESTOKAS

Visi užsienio lietuviai nori ir turi vilčių išlikti kultūriškai gyvi svetimųjų tautų tarpe. Jie yra ne viena kartą informavę svetimačius apie Lietuvą ir jos garbingą istoriją.

Lietuvių leidžiama užsienio spaudoje, yra tas veiksnys, kuris palaiko nuolatinį kontaktą, suriša visus lietuvius ir kelia pasididžiavimą kitataučių tarpe apie mūsų kultūrinius ir politinius laimėjimus. Mes, užsienio lietuviai, pasaulyje turime vienintelį savo tarpe dienraštį „Draugą“.

Amerikiečių lietuvių draugų komentaras yra, kad kultūringa lietuvių tauta negali gyventi ir kultūriškai klestėti be savo dienraščio. Ši jų teigimą turėtų įsisamontinti ir visi užsienio lietuviai.

Mūsų pasididžiavimas yra ir prieš Lietuvą, kuri mielai skaito mūsų „Draugą“ ir jo įdomius straipsnius apie užsienio lietuvių bei vietos lietuvių gyvenimą. Jų atsiliepimai yra labai teigiami apie užsienio lietuvių pastangas spaudos srityje.

Prieš kurį laiką Čikagoje įsteigė milijoninio DF vajeaus Centro komiteto branduolys. Jo tikslas — vajeaus vykdymas, ne vien tik Amerikoje, bet ir visame pasaulyje, kur tik yra skaitomas „Draugas“. Šie

žmonės dirba neapmokami, tik su pasiūlymu. Todėl šio fondo tolimesnis vykdymas ir jo sėkmė priklausys nuo mūsų visų lietuvių noro ir ryžto jį turėti ir išlaikyti.

Savaime suprantama, kad tą planą vykdančiam, yra reikalinga kiekviename didesniame Amerikos lietuvių telkinyje sudaryti DF komitetus ir nustatyti gaires bei planus vajeaus sekmingesniai vykdymui.

Šių dėsnių vedinas, Los Angeles, CA, įsteigęs DF vajeaus komitetas, balandžio 23 dieną Šv. Kazimiero parapijos salėje surengė pirmąjį pokylį Amerikoje Draugo fondui paremti.

Komiteto darbas buvo sekmingas tik losangeliečių paramos dėka.

Pokylio metu DF buvo surinkta per šešis tūkstančius dolerių.

I ši neeilinį įvykį buvo pakviesta ir jame dalyvavo „Draugo“ vyr. redaktore Danutę Bindokienę. Šia proga ji atvežė visą glėbį sveikinimų iš Čikagos nuo DF tarybos pirmininko Br. Juodelio ir kitų direktorių.

D. Bindokienės asmeniškai dalyvavimas šiame bankete buvo pozityvus veiksnys, nes losangeliečiai gausiai dalyvavo renginyje, norėdam jį sutikti, susipažinti, su ja pakalbėti ir tuo pačiu užmegzti artimesnį

Svečiai Los Angeles Draugo fondo komiteto ruošiamame pokilyje balandžio 23 d. Šv. Kazimiero parapijos salėje.

Nuotr. Vl. Gilio

TRYLIKOS METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.

Muzikas

NIKODEMAS J. KULYS

Buvęs Šv. Mykolo parapijos vargonininkas

Mirė 1982 m. gegužės 2 d. ir buvo palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse gegužės 5 d.

Šv. Mišios už velionį bus atnaujausios šeštadienį, gegužės 6 d., 7 val. ryto Tėvų Marijonų koplyčioje prie „Draugo“ ir ketvirtadienį, gegužės 11 d. 8:15 val. ryto St. Adrian bažnyčioje Marquette Parke.

Prašome prisiminti a.a. Nikodemą (Nick) savo maldose.

Kulų šeima ir giminės Lietuvoje, Chicagoje, Floridoje ir Kalifornijoje.

LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ SAJUNGA

Turi laidotuvių patalpas, visose Chicagos miesto apylinkėse ir priemiesčiuose.

Patarnavimas 24 val.

GAIDAS DAIMID

FUNERAL DIRECTORS
and EUDEIKIS FUNERAL HOME

BRIGHTON PARK 4330 S. CALIFORNIA AVE.
TOWN OF LAKE 4605 S. HERMITAGE AVE.
1-312-523-0440 OR 1-312-927-1741

LACK & SONS

FUNERAL DIRECTORS

PALOS HILLS 11028 S. SOUTHWEST HIGHWAY
HICKORY HILLS 9236 S. ROBERTS ROAD
MARQUETTE PARK 6541 S. KEDZIE AVE.
ALL PHONES
1-708-974-4410

PETKUS & SON

FUNERAL DIRECTORS

MARQUETTE PARK 2533 W. 71 ST.
CICERO 5940 W. 35 ST.
PALOS HILLS 10201 S. ROBERTS ROAD
LEMONT 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)
EVERGREEN PARK 2929 W. 87 ST.
TINLEY PARK 16600 S. OAK PARK AVE.
ALL PHONES
CHICAGO 1-312-476-2345
NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas) Tel. 1-800-994-7600

KELIONĖS Į LIETUVĄ 1995

Skrydis į Vilnių iš	Bal. 1 - geg. 31	Birž 1 - rugp. 31
Chicago	\$655	\$765
Cleveland	731	927
Detroit	739	891
Los Angeles	865	1,017
Miami	725	925
New York	630	740
San Francisco	900	1,025
Tampa	759	911

Plius mokesčiai. Kainos turi apribojimų.

Teiraukitės dėl kainų iš kitų miestų.

1995 grupinių kelionių į Lietuvą brošiūra jau paruošta. Kreipkitės. Prisiimsime. Grupių organizatoriams teikiamos specialios nuolaidos.

VYTIS TRAVEL

40-24-235 St.

Douglston NY 11363

Tel. 718-423-6161; 1-800-77-VYTIS

FAX 718-423-3979

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Maestro Alvydas Vasaitis.

Maestro Alvydas Vasaitis, kuris Lietuvių operoje debiutavo su Verdi „Kaukių baliaus“ operos dirigavimu 1974 metais, ir po to dirigavo Donizetti „Meilės eliksyrą“, Verdi „Nabucco“, Leoncavallo „Pajacų“, Weberio „Der Freischütz“, Donizetti „Lucia“, Ponchielli „Lietuviai“, Verdi „Otello“, Bellini „Norma“, Klovos „Pilėnai“ operas ir Orffo „Carmina Burana“. Prieš tai jis buvo akompaniatoriumi, pradėjęs pas maestro Kučiūną su „Aida“ 1962 m., o vėliau ir dirigento asistentu. Taip pat dirigavo ir Vilniuje Lietuvos operoje „Traviata“. Jį vėl regėsime kitą sekmadienį diriguojantį naują Bizet „Perlių žveją“ operą Morton auditorijoje.

Vyresniųjų lietuvių centre, „Seklyčioje“, trečiadienį, gegužės 10 d. 2 val. popiet, kun. Antanas Saulaitis, SJ, nesenai sugrįžęs iš ilgos kelionės, pasidalinęs savo įspūdžius, parodys ir skaidrų. Po to bus visų bendri pietūs. Visi kviečiami ir laukiami. Atvykite!

Amerikos Lietuvių Prekybos Rūmų Čikagoje valdyba ir nariai paskyrė žymenį „Man of the Year“ — pasižymėjusiam metų žmogui Frank Zapolui, Lietuvos vyčių tautinių šokių grupės ilgamečiui vadovui. Pagerbimo puota įvyks gegužės 7 d., sekmadienį, 6 val. vak., Martine pokylių salėje Čikagoje. Rezervacijas priima Marytė Kintienė tel. 312-927-4990, Algirdas Brazis — 708-361-5594 ir Vincentas Semaška — 312-735-4722.

x Juozas Bacevičius patarnaus Income Tax, namų ir apdraudų reikalais, 6529 S. Kedzie Ave., Chicago, (312) 778-2233 — Casa Blanca. R.E. (sk)

x Baltic Monuments, Inc., 2621 W. 71 Street, Chicago, IL. Tel. (312) 476-2882. Visų rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis. (sk)

Advokatas
GINTARAS P. ČEPENAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-5162
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. (708) 301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Gibaitis
6247 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 1-312-776-8700
Kriminalinė Teisė

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63th Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Drago“) Tel.: 312-284-0100
Valandos pagal susitarimą

BAIGĖ MOKSLĄ

Audra Baleišytė gruodžio mėnesį baigė mokslą University of Illinois, Urbana/Champaign, aukščiausiais pažymiais — summa cum laude (priklausanti aukščiausius pažymius turinčių aukščiausiam 2% sluoksniui iš 1995 m. baigiančių absolventų), gaudama bakalauro laipsnį (Bachelor of Science) astronomijos ir fizikos srityje.

Audra yra viena iš trijų Illinois universiteto Astronomijos departamento studentų, gavusių Stanley Wyatt Award apdovanojimą už savo mokslinio darbo išskirtinį gerumą (excellence) šiame departamente. Tai tik trečias kartas per daugelį metų, kai departamento studentės (ar studento) darbas buvo rastas vertas tokio pažymėjimo. Šio universiteto Astronomijos departamentui Audrą rekomendavus, ji yra viena iš 12 Amerikos studentų, laimėjusių Winston Churchill Foundation visą stipendiją studijuoti vienerius metus Cambridge universiteto, Anglijoje, Churchill kolegijos astrofizikos programoje.

Audra jau yra priimta 1996 m. rudenį tęsti mokslą University of Arizona Astronomijos departamente, siekiant doktorato (Ph.D.) — taip pat su visa stipendija.

Idomu, kad 1993 m. vasarą Audra studijavo Vatikano Observatorijos vasaros kurse. (Vatikano Observatorija yra Castelgandolfo mieste, netoli Romos). Į tą vasaros astrofizikos kursą buvo priimti 24 studentai iš devyniolikos šalių — vienas studentas buvo iš Vilniaus universiteto.

Audra dabar yra Urbanoje, kur baigia dėstyto išipareigojimus (Teaching Assistantship) ir rašo darbą apie galaktikų sąveiką kartu su profesore dr. Susan Lamb. Audra grįš į Čikagą po gegužės 14 d., kai pasibaigs mokslo metai.

Aleksandras Thaus (iš kairės), Aleksas Strikas ir Tomas Strikas — visi „Žiburėlio“ mokyklėlės auklėtiniai Lemonte.

Nuotr. Jūratės Fischer

x Union Pier, MI, skersai kelio nuo ežero, išnuomojamas vasarnamis vasaros sezonui. Galima dalintis. Kreiptis: 312-776-4755 arba 616-469-4347. (sk)

x Perkant ar parduodant namus ir žemę, kreipkitės į Vidą Pošką, 708-424-1199 arba 312-737-6901. Century 21/Ford & Lyons. (sk)

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Tel. (312) 847-7747. (sk)

x Ligos draudimas atvykusiems iš Lietuvos ir kitų kraštų. Kreiptis pas A. Lauraitį, A. & L. Insurance Agency, 4651 S. Ashland Ave., Chicago, IL 60609. Tel. 1-312-523-9191. (sk)

x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite REMAX REALTORS, Rimas Stankus, tel. (312) 586-5959 arba (708) 425-7161. (sk)

„LAIŠKAI LIETUVIAMS“ PAREMTI VAKARIENĖ

Jau daugelį metų „Laiškai lietuviams“ redakcija ir administracija Jaunimo centro salėje ruošia išskilmingą vakariene šiam žurnalui paremti. Šį gražų, religinį ir kultūrinį leidinį redaguoja kun. Juozas Vaišnys, SJ. Sekmadienį, balandžio 30 d., įvyko 36-tas renginys, kuriam vadovavo Albina Ramanauskienė su daugelio tautininkių pagalba. Prieš vakariene aukotos šv. Mišios Jėzuitų koplyčioje. Jas aukojė: kun. Antanas Saulaitis, SJ, kun. Juozas Vaišnys, SJ, ir kun. Algis Paliokas, SJ. Po pamaldų, dalyviai ir svečiai rinkosi į didžiąją salę vakarienei, premijų įteikimui ir programai.

Prieš pradėdant vakariene, kun. J. Vaišnys, pasveikinęs gausiai susirinkusius „Laiškai lietuviams“ rėmėjus, skaitytus ir svečius, pranešė, kad bus įteiktos premijos rašinių konkurso laimėtojams. Jis pabrėžė, kad konkurso pasiekimas ir premijų paskyrimas priklauso nuo geriausių mecenatų, suprantančių religinės spaudos vertę. Be mecenatų paramos nebūtų įmanoma skirti premijų, nes „Laiškai lietuviams“ žurnalo spausdinimas ir siuntinėjimas brangiai kainuoja. Jis išvardino pavardes asmenų, paaukojusių pinigų 1995 metų rašinių konkursui.

Praėjusių metų rašinių konkurso temos buvo šios: 1. „Kelias į Lietuvos dvasinį prisikėlimą“; 2. „Šeima, meilės mokykla“; 3. „Kitus įveikti gali daug kas, save įveikti gali tik žmogus“.

Kun. J. Vaišnys, SJ, išdėstė kalboje pažymėjo, kad praėjusiame konkurse dalyvavo mažesnis skaičius dalyvių, negu ankstesniais metais. Konkursu temomis buvo gauta 40 rašinių ir jie pasiskirstė taip: 32 parašyti moterų, o 8 vyrų. Iš jų 29 paskirti suaugusiųjų grupei ir 11 jaunimo grupei. Vyrų grupėje buvo premijuoti 3 straipsniai, moterų — 15. Daugumas konkurso rašinių gauta iš Lietuvos, o tik 4 iš Amerikos su 2 premijomis. Lietuvos rašytojai laimėjo 18 premijų. Lietuvos konkurso laimėtojams jaunimo grupei

Rytoj, gegužės 7 d., 12:30 val. p.p., Pasaulio lietuvių centro salėje Amerikos Lietuvių respublikonų Illinois valstijos lyga ruošia pietus, kurių metu bus specialiais žymenimis pagerbti šie asmenys: Lietuvių fondo valdybos pirmininkas Stasys Baras, Kongreso atstovas Harris W. Fawell ir visiems žinoma, tiek daug gero vaikams su negalėmis Lietuvių padariusi, organizacija „Lietuvos Vaikų viltis“.

x Lietuvių Montessori draugija kviečia tėvus su jaunais vaikučiais atsilankyti į Marquette Parko Montessori mokyklos apžiūrėjimą. „Atvirų durų diena“ vyksta Kriauceliūnų vardo Vaikų Nameliuose, 2743 W. 69 St., sekmadienį, gegužės 7 d., 12 - 2 val. Laukiam jaunų šeimų, kurios norėtų siųsti savo vaikus į Montessori mokyklą ateinantį rudenį. (sk)

x Prieš užsisakydami paminklą, aplankykite St. Casimir Memorials, 3914 W. 111th St. Turime didelį pasirinkimą: matysite granito spalvą, dydį ir t.t. Gaminame paminklus mūsų dirbtuvėje pagal jūsų pageidavimą, brėžinius. Prieš pastatant paminklą, galėsite apžiūrėti ir įsitikinti, kad jis padarytas, kaip buvo jūsų pageidauta. Sav. Lilija ir Vilimas Nelsonai. Tel. 312-233-6335. (sk)

Velykų stalo svečiai PLC Lemonte balandžio 22 d. Iš kairės: Tomas Trakis, Dalia Trakienė, Rimantas Rimkus, Nijolė ir Mike Buric, Vytautas Marchertas, Genė Rimkienė ir Dalia Dundzilienė. Nuotr. Vytauto Jasinevičiaus

PASAULIO LIETUVIŲ CENTRE PASIDAIRIUS

atstovavo Indrė Bartašiūnienė, šiuo metu gyvenanti Čikagoje. Suaugusiųjų grupei atstovavo M. Saulaitė-Stankienė, nes ir ji gavo premiją.

Aleksas Lauraitis kalbėjo mecenatų vardu, pasidžiaugė, kad rėmėjai sudarė sąlygas konkurso laimėtojams. Taip pat kvietė ir kitus prisidėti, nors ir mažą sumą.

Po premijų įteikimo buvo meninė programa. Ją atliko „Lietuviams“ administratorė, padėklamavo, Vytės Nemunelio „Meškiukų Rudnosiuok“.

Programų atlikėjus pristatė rašytoja Nijolė Užbalienė, o po programos, pakvietė kun. Algirdą Palioką, SJ, sukalbėti maldą. Svečiai buvo vaišinami vakariene, kurią paruošė „Racine“ kepyklos savininkė Birutė Juodvalis su savo tautininkėmis.

Kaip kiekvienas susibūrimas nepraeina be laimėjimų, taip ir šiai vakarienei buvo gauta nemaža dovanų. Laimėjimus pravedė Albina Ramanauskienė, talkinant Sofijai Plėnienė ir kitoms darbščioms moterims.

Ant. Pauzuolis

Kun. Darius Petkūnas, evangelikų liuteronų kunigas iš Klaipėdos, sakys pamokslą sekmadienį, gegužės 7 d., 10:30 v.r. „Tėviškės“ bažnyčioje, 6641 So. Troy, Čikagoje. Po pamaldų parapijos salėje svečias praneš apie bažnytinį gyvenimą Lietuvoje. Visuomenė kviečiama.

Haroldas Subačius, nesenai atvykęs iš Lietuvos ir dabar aukščiausiais pažymiais baigęs psichologijos studijas Loyolos universitete, Čikagoje, yra tarpe 100 Loyolos studentų kandidatų į Phi Beta Kappa organizacijos narys. Phi Beta Kappa yra seniausia ir iškiliausia humanitarinių mokslų garbės organizacija.

Šokio sukury — Čikagos lit. mokyklos mokiniai Adelė Rožytė ir Karolis Užgiris.

Nedaug žinių pasirodo spaudoje apie PLC, įsikūrusį Čikagos priemiestyje, Lemonte. Nepaisant, kad čia gyvenimas vyksta kaip skruzdėlyne.

Pasaulio Lietuvių centro valdyba, su pirmininku Algiu Bakaičiu ir centru „prievažidu“ Romu Kronu stengiasi, kad šie namai sutalpintų apylinkėje gyvenančių žmonių renginius, susirinkimus, sueigas, mokyklą, darželį. Taip pat kitataučiai kaimynai kas savaitę čia lošia „Bingo“ arba ruošia pietus.

Viena iš svarbiausių veiklos krypčių, kuri padeda didelį centrą „vežimą“ tempti, tai Pasaulio lietuvių centro pagalbinių moterų vienetas, sumaniai vadovaujamas Bronės Nainienės, ruošia pietus įvairiomis progomis. Jos kviečia paskaiti ninkus, pranešėjus ar programos atlikėjus, ypač kai po pamaldų žmonės susirenka salen kavutei ir pašnekiesiams.

Tarp visų čia esančių įstaigų labai svarbų vaidmenį atlieka Palaiminto Jurgio Matulaučio misija, šiuo metu jai vadovauja kun. Algirdas Paliokas, SJ. Kas sekmadienį čia aukojamos dvi šv. Mišios: 9 val. — skirtos jaunoms šeimoms, 11 val. — visiems. Misijos narių skaičius yra labai padidėjęs, tad 11 val. Mišiose koplyčios viršutinė ir apatinė dalis yra perpildytos, todėl koridoriuje pristatomos kėdės.

Gerda Česienė, Downers Grove, IL, atsilankiusi į „Drago“ knygyną, išgijo tikrai daug lietuviškų knygų. Esame jai dėkingi, nes meilė rašto žodžiui yra nepamainoma asmens vertybė.

Palaimintojo Jurgio Matulaučio misijoje gegužinės pamaldos vyksta kiekvieno antradienio ir ketvirtadienio vakarą, 7 val. Kviečiami ir laukiami visi, kurie tik gali, šiose prasmingose Marijos garbei pamaldose dalyvauti.

Kiekvieną šeštadienį į PLC suvažiuoja Maironio lituanistinės mokyklos mokiniai, kurių skaičius šiais metais siekia 265. Mokyklai vadovauja Eglė Novak. Mokykloje dirba 22 mokytojai ir 7 padėjėjos. Mokykla išleidžia savo laikraštuką, kuris informuoja mokinių tėvelius. Žinoma, mokyklos ramstis yra tėvų komitetas, kurio nariai arba mokinių tėveliai kas šeštadienį budi ir prižiūri tvarką. Kaip gerai, kad tėvai gali stebėti savo vaikų ir kitų mokinių elgesį.

PLC veikia „Žiburėlio“ Montessori mokyklėlė-darželis, kuriam vadovauja D. Dirvonienė, o jai padeda dar dvi mokytojos. Šiais metais darželį lanko 40 auklėtinų.

Pasaulio lietuvių bendruomenė su pirmininku Bronium Nainiu koordinuoja visuose kontinentuose gyvenančių lietuvių bendruomenių veiklą. Pirmininkas redaguoja „Pasaulio lietuvi“, kuriame talpinamos žinios ne tik iš užsienio lietuvių veiklos ir švietimo, bet ir iš Lietuvos.

Lithuanian Mercy Lift įsikūręs dar prieš Lietuvai atkuriant nepriklausomybę. Tada buvo skleidžiama informacija visai lietuvių ir kitataučių žiniasklaidai. Dabar Mercy Lift koncentruojasi pašalpa: surenka ir persiunčia mediciniską įrangą, vaistus, knygas ir kitus įvairius daiktus, reikalingus besisuriančiam Lietuvai.

JAV LB Lemonto apylinkė, su pirmininku G. Kazėnu posėdžiauja Centre. Jie rūpinasi kaip pagyventi šioje apylinkėje gyvenančių lietuvių veiklą.

American Dental Assistance to Lithuania (ADAL), su pirmininku ir šios organizacijos steigėju, dr. L. Ragu, planuoja kaip pagerinti dantų priežiūrą Lietuvoje.

Lietuvių Dailės Muziejus jau seniai įsikūręs PLC. Jo direktorė yra D. Šlenienė, kuri jau daugelį metų ruošia užsienio lietuvių ir iš Lietuvos atvykstančių menininkų parodas.

1993 m. čia savo įstaigą atidarė Lietuvių fondas, kuris remia užsienio lietuvių veiklą ir švietimą, o dabar stengiasi finansiškai padėti Lietuvai.

PLC patalpose veikia dvi agentūros, kurios persiunčia siuntinius į Lietuvą ir kitas šalis, tai „Transpak“ ir „Baltia Express“.

Taip pat čia lietuvių skautai rengia savo sueigas, o „Spindulio“ šokėjai, vadovaujami Rasos Poskočimienės, praleidžia daug valandų repetuodami.

Kaip matome Pasaulio lietuvių centro patalpos pilnai išnaudojamos įvairiems renginiams. Taip pat tenka paminėti, kad čia nuolat gyvena nemažai lietuvių, kurie yra įsigiję savo butus, o kiti — nuomojasi atskirus kambarius, gaudami ir maistą iš centro virtuvės.

Karolina Kubilienė